Ára: 20 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 277. sz. 1943. december 7 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyedévre 15.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 20 fillér, avsárnap 40 fillér.

Nyilvánosságra hozták a teheráni tárgyalásokról szóló hivatalos jelentést

Roosevelt-Churchill-Sztalin Németország ellen keletről, délről, nyugatról megindítandó támadásban egyeztek meg — A háború utáni békében is együttműködnek és felszólítást intéznek minden nemzethez — Az első német megjegyzések a teheráni jelentéshez

Rosenberg miniszter: „Számunkra nincs más út, csak a harc!"

Ujabb hírek a Churchill-Roosevelt-Inonü találkozóról

Súlyos harcok nagy hóviharban a Dnyeper-ívben

Még a mult héten zajlott le Teheránban a Roosevelt—Churchill—Sztalin találkozó, de még csak tegnap tették közzé az erről szóló hivatalos jelentést. Ennek állítólag az volt az oka, hogy előbb külön-külön elküldték a jelentést a közben Teheránból eltávozott Rooseveltnek, Churchillnek és Sztalinnak.

Mint az MTI Lisszabonon át közli, a londoni rádió jelentése szerint Londonban, Washingtonban és Moszkvában hétfőn délután egyidőben hozták nyilvánosságra a teheráni megbeszélésekről szóló hivatalos jelentést, amelynek lényege a következő:

„A három nagyhatalom vezetői vezérkaraik bevonásával tartott tanácskozásukon megegyeztek a Németország katonai leveréséhez szükséges intézkedések, valamint az azt követő korszak biztonságának és békéjének biztosítása tekintetében. Haderőik keletről, délről, nyugatról együttműködve meg semmisítő csapást fognak mérni Németországra. E tekintetben teljes a megegyezés és ez egyben biztosítja a győzelem teljességét is. A három nagyhatalom békében is együtt fog működni, hogy az emberiség hosszú korszakon keresztül a háborútól és az elnyomástól való félelemtől mentesen élhessen. Ebben az együttműködésben résztvehet minden kis és nagy nép, amely hajlandó a zsarnokság ellen küzdeni. A három nagyhatalom támadása olyan erejű lesz, hogy a német véderő szárazföldön, tengeren és levegőben megsemmisül. — A közlemény megállapítja, hogy a nagyhatalmak vezetői mint barátok tárgyaltak és így is váltak el, egyek a célban és bizakodásban."

Az „Army and Navy" című amerikai lap a teheráni értekezlethez fűzött megjegyzésében azt írja, hogy a most hozott határozatok esetleg teljessé teszik az európai szárazföldnek az angol-amerikai haderő által való elözönlését.

Londoni jelentés szerint az angol alsóház legközelebbi vitája a kairói és teheráni értekezlet jegyében alakul. Churchill helyett, aki addig valószínűleg még nem érkezik vissza, Eden ad kimerítő tájékoztatót a kairói tanácskozásokról és részleteket közöl a Churchill, Roosevelt és Csang-Kai-Sek által tárgyalt kérdésekről. Eden valószínűleg közelebbi részleteket közölhet majd a teheráni találkozó eredményeiről is.

NÉMET RÉSZRŐL

máris válasz hangzott el a teheráni határozatra. A Német Távirati Iroda diplomáciai tudósítója írja:

„A Sztalin, Roosevelt és Churchill négynapos teheráni megbeszéléseiről kiadott közlemény komédiának hat. Végeredményben a világ közvéleményével nincs más közölnivalójuk, mint 1. a már régóta ismert egységet arra bírni, hogy Németországot katonailag szétzúzzák, azt állítva egyúttal, hogy a győzelem már a zsebükben van; 2. azt a reájuk váró felelősséget, hogy esztendőkre biztosítják az általános jó békét. Mindez azonban nem új dolog. Új legfeljebb az, hogy nem intéznek felszólítást a német néphez, hogy vesse alá magát az angolok és amerikaiak ultimátum jellegű követelésének. Új talán az az állítás is, hogy a béke jövendő kialakításához valamennyi nemzetnek akár nagy, akár kicsi, valamiképpen hozzá kell járulni. Nincs már szó arról, hogy kiáltványban felszólítják Németországot és barátait, adják meg magukat feltétel nélkül, illetve rázzák le vezetőik állítólagos igáját" — állapítja meg a Német Távirati Iroda.

A NÉMET BELSŐ FRONTON

a szövetségesek újabb tervével szemben a felkészülés teljes erővel folyik. Ezzel kapcsolatban több nyilatkozat hangzott el.

Weimarban Himmler, a birodalmi SS-szervezetek vezetője és birodalmi belügyminiszter a német sajtó ezévi háborús értekezletén a birodalom belső biztonságának kérdéseit taglalta a háború 3. évének bűnügyi statisztikája szerint. A bűnözések száma ebben az évben volt a legalacsonyabb a német birodalom fennállása óta. Németország belső állapotában nem szerepel egy olyan esemény sem, amely az 1917—18. évi belapolitika állapotaival összehasonlítható lenne. Az első világháború utolsó éveiben megszervezett politikai és bűnügyi gonosztevők támadták hátba a belső és külső arcvonalat egyaránt, ma ellenben a belső német front szilárd és zárt, a megpróbáltatásokban megedződött és tudatában van annak, hogy a jelenlegi harc a birodalom létéért, vagy nemlétéért folyik — mondotta Himmler.

Würzburgban Rosenberg birodalmi miniszter a politikai vezetők körzeti értekezletén beszédet mondott. Nagyon jól tudjuk mindnyájan — mondotta —, hogy a jelenlegi háborúban életünkről vagy halálunkról van szó. Smuts beszéde a legutóbbi napokban megdöbbentően tárta fel előttünk, milyen sors várna Németországra egy vesztett háború esetén. Számunkra nincs más út, csak harc és meg lehetünk róla győződve 80 millió ember teremtőerejének összefogása elég erős lesz minden nyomással szemben — hangoztatta Rosenberg.

Még alig zajlott le a teheráni megbeszélés, máris újabb találkozó kelti fel az érdeklődést, a Churchill—Roosevelt—Inönü találkozó.

A szombati még bizonytalan jelentések után most már megerősítik az újabb találkozó hírét.

A „Transkontinent Press" jelenti, hogy Izmet Inönü török államelnök Menemendzsoglu külügyminiszter és Csakmak vezérkari főnök kíséretében elhagyta Ankarát, hogy Churchillel és Roosevelttel találkozzék. A török államelnököt nagyszámú katonai küldöttség is elkísérte és kíséretében van az ankarai brit nagykövet is.

Úgy tudják, hogy a találkozó egy meg nem nevezett helyen — valószínűleg Kairóban — már szombaton megtörtént. Olyan hírek is forgalomba kerültek, hogy a találkozó Adanában zajlott le, török területen. Szombattól vasárnap délig a külföldel való telefonösszeköttetés szünetelt. A „Transkontinent Press" diplomáciai szerkesztője a Reuternak azon jelentését, hogy Törökország a Németországban tanuló török diákokat felszólította, hogy haladéktalanul térjenek vissza Törökországba, idegháborús közlésnek minősíti.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító hétfőn reggel közölte, hogy a Roosevelt, Churchill és Inönü találkozó a török főváros politikai és diplomáciai köreiben feszült érdeklődést váltott ki. Úgy tudják, hogy az államelnök és kísérete Adanán keresztül repülőgépen Kairóba utazott. Közvetlenül az elutazás előtt a belföldi telefonforgalmat is leállították. Szaradzsoglu miniszterelnök a nemzetgyűlés képviselőit bizalmas pártülésen tájékoztatta az államelnök utazásáról és tanácskozásairól. A török lapok alig foglalkoznak a találkozóval, csupán az „Aksam" című ujság szögezi le, hogy a török államvezetőség minden döntését a török érdekek elve diktálja. Az istanbuli lapok inkább a Churchill—Roosevelt—Sztalin-találkozót fejtegetik és megállapítják, hogy bizonyos jelek szerint a második front felállítását a Balkánon határozták el.

Ankarai jelentés szerint a török főváros hangulata erősen hasonlít az adanai találkozó előtti hangulathoz és feszült érdeklődéssel várják a mostani megbeszélés eredményeit.

A Törökország helyzetével kapcsolatos feltevések áradata máris megindult, de anélkül, hogy elébe vágnának az eseményeknek. Itteni benyomás szerint nem kell arra számítani, hogy Törökország jelenlegi magatartásában egy jóideig változás következzék be.

A „Stockholms Tidningen" londoni tudósítója szerint ott hivatalosan még nem közöltek semmit Roosevelt, Churchill és Inönü találkozójáról. Londonban úgy hiszik, hogy Roosevelt és Churchill Kairóban találkozni fog Péter jugoszláv királlyal és Purics jugoszláv kormányfővel.

ELLENTÉTEK ÉS BONYODALMAK

támadtak a jugoszláv emigránsok táborában. A londoni rádió szombaton elterjesztette egy új jugoszláv kormány megalakulásáról szóló hírt. Ennek a kormánynak a horvát nemzetiségű Ribár a miniszterelnöke, Tito mint tábornagy a haderő főparancsnoka és hadügyminisztere lesz, míg a zsidó Moscha Piade a szerbeket képviseli a kormányban. A londoni közvélemény és a sajtó ebben annak jelét látja, hogy végérvényesen elejtették a Kairóban levő emigráns csoportot és Draga Mihajlovicsot és az egész jugoszláv birodalmat a kommunisták kezére játszották.

Kairóban a jugoszláv emigráns kormány tagjai vasárnap miniszertanácsot tartottak.

A jugoszláv kormány elutasítja a Jugoszlávia területén hír szerint megalakult ideiglenes új kormányt.

A Szabad Jugoszlávia rádióállomása szerint Jugoszláviában kiküldöttek gyűlést tartottak és megalakították a nemzeti felszabadítási bizottságot. Ugyanakkor nyilvánosságra hozták vezérük, Tito személyazonosságát. Tito valódi neve Josip Broz Tito tábornok. Most tábornaggyá léptették elő és a kiküldöttek megerősítették főparancsnoki tisztségében.

A kairói vasárnapi ülés után a következő nyilatkozatot adták ki:

„Ez a terrorista erőszakos mozgalom semmiképpen sem képviseli sem népünk demokratikus és szociális felfogásait, sem nemzeti szellemét. Az ilyen mozgalmak zavar magvát hintik szét a jugoszláv nép soraiban, az ellenséggel szemben kifejtett ellenállását megbénítják, fokozott mértékben gyilkos harcra buzdítanak, már pedig ez az ellenség politikájának célja. Jugoszláviában ez a mozgalom az ellenséges propaganda eredménye, amihez — sajnos — a szövetségesek nagyban hozzájárultak, mialatt a jugoszláv kormánynak semmi nyílt eszköze nem volt, hogy népével fenntartsa a kapcsolatot."

BERLINBEN

politikailag fel nem becsülhető ténynek tekintik a „délszláv felszabadító bizottság" megalakítását dr Ribar vezetése alatt, amely Tito partizánvezért tábornaggyá nevezte ki. Nagyon érdekesnek tartják ezt a tényt, különösen összevetve azokkal a tiltakozásokkal, amelyeket Péter király kormánya részéről hangoztattak, valamint az eseményekkel kapcsolatosan kialakult angol állásfoglalással. Moszkva a szovjet szövetségesét látja ebben a délszláv bizottságban és ez az esemény újabb bizonyítéka Moszkva egész Európa bolsevizálására törekvő tevékenységének. Rendkívül furcsán hat Péter volt király kormányának megállapítása, amely szerint az új kormány megalakítása egy külföldi hatalom Jugoszláviában kifejtett ellenséges propagandájának eredménye. Berlini körökben hangsúlyozzák, hogy a Moszkva parancsainak engedelmeskedő és

TÓKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZIT
VASÁRNAP IS NYITVA!

Moszkva pénzéből élő bizottság megteremtésével teljes a szakadás Moszkva és Péter volt jugoszláv király között.

MÉG EGY HADÜZENET

A diplomácia eseményeihez tartozik még Bolivia állásfoglalása a hadviselő felekkel szemben. Bolivia — mint semleges hírforrások közlik — tegnap hadat üzent a német birodalomnak és Japánnak.

A KELETI FRONTON

az időjárás is beleszól a harcok menetébe, de tovább tart a gigászi küzdelem.

Német katonai körök a következőkben foglalják össze a keleti arcvonal helyzetét: A német hadsereg 1943 július 5-ike óta nagymértékben igénybe volt véve a keleti arcvonalon. A jelenlegi háború legnagyobb csatái zajlottak itt le. A szovjetnek azonban nem sikerült most sem körülzárni, vagy megsemmisíteni a német csapatokat. Ezzel szemben a bolsevisták több hadsereget kitevő halottat, foglyot és sebesültet veszítettek és végül erejük fogyán nem tudtak átütő sikert elérni. Szeptember utolsó heteitől kezdve súlyos és több esetben drámai harcok zajlottak le a Dnyeper vidékén.

A hétfői német hadijelentés közli, hogy a Dnyeper-ívben heves hóviharban túlerővel támadott a szovjet, de sikertelenül.

Az „Exchange Telegraph" moszkvai tudósítója azt jelenti, hogy példátlan erejű hóviharok akadályozzák Fehér-Oroszországban a hadműveleteket kb. 400 km. széles arcvonalon.

A DÉLOLASZORSZÁGI ARCVONALON

Montgomery tábornok csapatai elérték San Vitot és most a pescara—római úton igyekeznek előrenyomulni. A németek azonban makacsul ellenállnak és sorra felrobbantják az utakat és hídakat, amelyek Pescara felé vezetnek. Az 5. amerikai hadsereg a Camino Maggiore magaslati állásait rohamozta. Clark tábornok a Cassinótól délre fekvő fensíkon igyekszik előrenyomulni. A harcokba a Volturno térségében a tenger felől a brit rombolók is beavatkoztak ágyútüzükkel. Erős légitevékenység is folyt az olaszországi front fölött. Angolszász repülők különböző repülőtereket és más célpontokat támadtak. Az angolszász csapatok különben újabb erősítéseket is kaptak: kanadai páncélos és gépesített egységek szállítak partra egy meg nem nevezett itáliai kikötőben.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A krimi félszigeten a szovjet csapatok Kercstől északra egész nap folytatták erős támadásaikat. Ezeket a támadásokat a német tüzérség és rohamlövegek tüzétől támogatva a német csapatok túlnyomórészt már az állások előtt szétverték és közben 250 ellenséges páncélost megsemmisítettek, vagy harcképtelenné tettek.

Kercstől délre a román csapatok támadása további teret nyert. Az ellenséges partraszállási hídfőt jelentékenyen összébb szorítottuk.

A nagy Dnyeper-ívben az ellenség heves hóviharok közepette a túlsúlyban levő erőkkel ismét megkezdte támadásait. Ezeket a támadásokat Krivoj-Rogtól északnyugatra és északkeletre, valamint Kremencsugtól délnyugatra heves és a sötétség beálltáig tartó szünetnélküli harcokban visszavertük. Az egyik betörési helyen heves páncélos csata alakult ki és még nem ért véget. Ezen a szakaszon vasárnap 80 szovjet páncélost pusztítottunk el.

Cserkaszinál csapataink ismételt támadásokat vertek vissza és az előző nap elvágott ellenséges harci csoportok közül újabb csoportokat semmisítettek meg. Ezen az arcvonalszakaszon Hochn őrnagy vezetése alatt a moselvidéki 72. gyalagos hadosztály, a Wicking SS páncélos hadosztály részeivel és a 10. légelhárító hadosztály egységei rendkívül kitüntették magukat azzal, hogy a napokig ide-oda hullámzó kemény harcokban példás harci szellemről és magatartásról tettek tanubizonyságot. A keleti arcvonal egyéb szakaszairól élénk helyi jellegű harcokról, csak Gomeltől északnyugatra és Neveltől nyugatra terjedő szakaszokról érkeztek jelentések.

Dél-Olaszországban vasárnap általában rossz időjárás mellett csak egyes arcvonalszakaszokon került sor hevesebb helyi csatározásokra. Ezekben a harcokban egy ellenséges harci csoport hat páncélosát pusztítottuk el, amikor az ellenség az adriai partok mentén állásaink felé merészkedett. (MTI.)

Hófúvás, eső, köd...

Berlin, dec. 6. Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszáról: *A Dnyeper alsó folyásánál az erős esőzések továbbra is zavarják a harci tevékenységet. Zaporozsjétől délre az erős ködöt és hófuvásokat kihasználva a szovjet nagyobb kötelékekkel támadott.* Mindkét részről rendkívül *elkeseredett harcok fejlődtek ki.* A szovjetnek sikerült egy községet elfoglalnia, az esti órákban azonban a német csapatok visszavetették a szovjetet a községből és azt újból birtokba vették. A Dnyeper-kanyarban a rossz időjárási viszonyokat igyekezett kihasználni a szovjet, több helyen erős támadást indított, de valamennyi kísérlete meghiusult. A szovjet két kisebb betörési helyét elreteszeltük. A szovjet a súlyos veszteségek ellenére is új erőket vetett harcba. *Kremencsugtól délnyugatra* ugyancsak folytatódnak a komoly harcok, itt tíz páncélkocsit tettünk ártalmatlanná, amelyek behatoltak a német állásokba. (MTI)

Az olaszországi harcok

Berlin, dec. 6. Interinf jelenti a délolaszországi arcvonalról: Montgomery áttörési kísérleteinek meghiusulása és Clare eredménytelen támadása után a 8. angol hadsereg és 5. amerikai hadsereg is további megerősítéseket vetett harcba. A német csapatok Camino területét megtisztították a beszivárgó amerikaiaktól, ezáltal az egész hegyvidék német kézre került. Frisa falujától északkeletre. Ezt a falut a német csapatok feladták, az angol felderítő erőket visszaverték és megsemmisítettek három páncélos felderítő kocsit. (MTI).

Japán-amerikai háború

A Marshall-szigeteknél egy anyahajót és egy cirkálót süllyesztettek el a japánok.

Tokio, dec. 6. (NTI) A császári főhadiszállás hétfőn délután a következőket jelenti:

December ötödikének reggelén mintegy száz ellenséges repülőgép megkísérelte Marshall-szigeti támaszpontokat megtámadni. A császári haditengerészet repülőgépei a szigeteken állomásozó egységek és a haditengerészethez tartozó harcierők azonban sikeresen elhárították a támadási kísérletet és 20 ellenséges repülőgépet lelőttek. A Marshall-szigeteken levő földi berendezéseinkben bizonyos károk keletkeztek.

A császári haditengerészet repülőgépei a Marshall-szigetektől északkeletre elterülő vizeken támadást intéztek ellenséges flotta kötelékek ellen s pusztító csapást mértek az ellenségre. A hadműveletek során a következő eredményeket értük el: egy közepes nagyságú repülőgépanyahajó és egy nagy cirkáló azonnal elsüllyedt Egy nagy repülőgép anyahajót és egy cirkálót súlyosan megrongáltunk, amelyek valószínűleg elsüllyedtek.

Saját veszteségünk hat repülőgép volt, mert ezek nem tértek vissza támaszpontjukra. Ez a légicsata a „Marshall-szigetek légicsatája" nevét kapta.. (MTI).

Hivatalos közlemény a teheráni tanácskozásról

Amszterdam, dec. 6. (NTI) A brit hírszolgálat hétfőn este tette közzé a Roosevelt, Sztalin és Churchill értekezletéről kiadott közleményt.

A közlemény bevezetőjében megállapítja, hogy *az értekezlet négy napig tartott és Teheránban zajlott le.*

E négy nap során leszögezték a közös politika alapelveit.

Az értekezlet résztvevői kifejezést adtak abbeli elhatározásuknak, hogy a három nemzet *a háborúban és a rákövetkező békében együtt fog működni.*

Teheránban — a kommüniké szerint — *összhangba hozták a három nemzetnek a német harci erők megsemmisítésére irányuló terveit, a hadműveletek célját és idejét illetőleg teljes megállapodásra jutottak a háború utáni idők problémáiban.*

A közlemény megjegyzi, hogy *minden nemzetet fel fognak szólítani*, függetlenül attól, hogy kis vagy nagy nemzet az együttműködésre és a közös munkában való tevékenységre, amennyiben népeik érzés- és gondolatvilága hajlandó az önkényuralom, a rabszolgaság, az elnyomatás és türelmetlenség eltörlésére.

A közlemény december elejéről van keltezve. (MTI)

A szövetségesek nyilatkozata Iránról

Amsterdam, dec. 6. (NTI): A Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia, — mint az angol hírszolgálati iroda jelenti — Teheránban nyilatkozatot adtak ki Iránra vonatkozólag. Ebben a három nemzet elismeri, hogy Irán hadvezetőségüket támogatásban részesíti, még pedig a Szovjetunióba irányuló tengerentúli szállítások megkönnyítése révén. A három nemzet kijelenti, hogy amennyire lehetséges kész támogatni gazdaságilag az iráni kormányt. A három kormány végül kijelenti, hogy egyetért az iráni kormánnyal abban az óhajban, amely Irán függetlenségének, szuverénitásának és területi épségének megtartására irányul.

Hír és cáfolat gróf Cianoról

Milánó, dec. 6. (NTI): Irányadó olasz részről megcáfolják az angol hírszolgálatnak azt a hírét, mely szerint Ciano grófot hétfőn reggel állítólag kivégezték. — **Ugyanezen a helyen kijelentették, hogy Ciano gróf perének tárgyalása még nem kezdődött meg.**

Rómában letartóztattak 40 fasistát

Róma, dec. 6. (NTI): A rendőrség az utóbbi napokban letartóztatta a fascistapárt 40 tagját, akik fegyelmezetlenségükkel és törvényellenes eljárásukkal veszélyeztették a közrendet és alássták a fascistapárt tekintélyét. (MTI).

A finn államelnök beszéde a háborúról és a kis népek jogairól

Helsinki, dec 6. (NTI) Ryti finn államelnök hétfőn a finn függetlenség kihirdetésének 26. évfordulója alkalmából Turkuban rendezett ünnepségen nagy beszédet mondott.

— *Európa ma világpolitikai állásának védelmi harcát folytatja a nagy Európán kívüli hatalmakkal szemben és a kisállamok kérdése ez előtt a háborus fórum előtt mindinkább ki van szolgáltatva az egyes nagyhatalmaknak, vagy halalmi csoportok akaratának* — mondotta beszéde elején Ryti.

— *A négyéves háború során az általános helyzet több változását láttuk és e pillanatban sokkal zavarosabb és áttekinthetetlenebb a helyzet, mint valaha. A 10 km-es távfutó legnehezebb próbáját az utolsó kilométereken állja ki. Ugyanigy a népek jelenlegi sorsküzdelmében csak az állhatja meg helyét, amelynek akaratereje a végső harc nehéz kilométereinek kezdetén nem mondotta fel a szolgálatot.*

— *Harcunk meggyőzhet mindenkit arról, hogy a kisnépek méltóak a szabadságra és önrendelkezési jogra.*

— A finn nép saját létéért folytatott harcában így sorakozik a *kis népek szabadságáért vivott harc közös arcvonalába.* Finnország függetlenségének 26. évfordulóján *a finn nép folytatja a harcot abban a biztos tudatban, hogy erős közösségi szellemre és komoly önfegyelemre van szükségünk*, hogy ebben a harcban helytálljunk a sors fojtogató erejével szemben, — fejezte be beszédét Ryti államelnök.

A dániai helyzet

Stockholm, dec. 6. (Bud. Tud.) Best dr. a német birodalom dániai főmegbízottja fogadta a dán sajtó képviselőit és kijelentette előttük, hogy német részről a legerélyesebben folytatják a harcot a szabotálók ellen mindaddig, amig a rend teljesen nem áll helyre. *Ha tehát dán körökben panaszkodnak amiatt, hogy a szabotálók elleni harc annyi áldozatot követel*, akkor a felelősség azokat terheli, *akik a szabotálókat utasításokkal látják el*, valamint a lakosságnak azokat a köreit, amelyek semmit sem tesznek a szabotázsok megakadályozása végett. Csupán a dán lakosság akaratától és felelősségtudatától függ, hogy mennyi áldozatot fognak követelni a szabotázsok és robbantások. A dán sajtó Best nyilatkozatával kapcsolatosan rámutat arra, hogy *november hó folyamán Dániában 300-nál több szabotázs történt.*

Mit mondott az amerikai kémiroda főnöke

Genf, dec. 6. A Daily Märrer utal George Strangnak az Egyesült Államok katonai kémirodája főnökének nyilatkozataira. — Strang vezérőrnagy kijelentette, hogy a szövetségesek Németország gyengeségéről terjesztett saját propagandájuknak estek áldozatul.

A tényállás az, hogy a németeknek az idén hatvan új, igen jól felszerelt hadosztályuk van. — Azonkívül az ellenségnek új harc kocsijai, új tipusú ágyúi is vannak, amelyek egyes esetekben egyenértékűek a szövetségesek megfelelő fegyvereivel, más esetekben azonban fölényben vannak velük szemben.

Németország légiereje ma erősebb, mint 1939-ben s egyáltalán nem küzd benzinhiánnyal. Ha Németországnak 1939-ben 23 millió munkása volt a fegyverkezési iparban akkor ma 35 millió munkás áll rendelkezésére. Németországnak az élelmezési helyzete lényegesen jobb, mint a múlt világháborúban.

IRÓGÉP
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

Optikai és fényképészeti cikkeket vásároljon
Ungár József
látszerész és fotószaküzletében
SZÉCHENYI-U. 1. SZ.

Kállay miniszterelnök a Kormányzó Úrnál

Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök kihallgatáson jelent meg Magyarország Főméltóságu Kormányzójánál. A miniszterelnök a nemzet és a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki a Főméltóságú Kormányzó Úrnak névünnepe alkalmából.

Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök a kormány nevében a következő üdvözlő táviratot küldötte a Főméltóságú Kormányzó Úrhoz névünnepe alkalmából:

A mai Miklós-napon a magyar királyi kormány a világrészeket rengető nehéz történeti idők súlyos megpróbáltatásai és gondjai között is a nemzet jövőjébe vetett határtalan bizalommal járul Főméltóságod elé, hogy legmagasabb névünnepe alkalmából köszöntse. *Mögöttünk sorakoznak a nép milliói és az ország minden hű polgára lélekben hódolattal* és szeretettel fordul Főméltóságod felé, aki talán még sohasem volt ennyire az összetartás, az akarat és az erő jelképe, mint ma. A magyar királyi kormány és az egész nemzet neveben bensőséges áhitattal kérem a Mindenhatót, tartsa meg Hazánknak sokáig Főméltóságodat és segítse a magyart. *Kállay Miklós* m. kir. miniszterelnök.

A tábornoki kar egytálételes ünnepi ebédje

A honvédség tábornoki kara, a Kormányzó Úr nevenapján a Tiszti Kaszinó dísztermében egytál ételes ünnepi ebéden vett részt. A pohárköszöntőt a Legelső magyarra nemes *Csatay* Lajos honvédelmi miniszter mondotta.

A Kormányzó Ur szerencsekívánata a finn nemzeti ünnep alkalmából

A Kormányzó Úr a december 6-i finn nemzeti ünnep alkalmából Risto Ryti köztársasági elnökhöz meleghangú táviratot intézett.

Az új német fegyverek

Németország titkos fegyvereiről sok találgatás lát napvilágot a semleges sajtóban. A svéd lapok értesülése szerint három ilyen fegyver készül: a rakétarepülőgép, a vezetőnélküli repülőgép és a rakéta torpedó. A Heinkel művek állítólag már az utolsó »simításokat« végzik az új német négymotoros bombavetőgépen, az ugynevezett Raketenstarteren, amely, — mint mondják — ötszörösére tudja fokozni a repülőgépek eddigi maximális sebességét. A svéd lapok értesülései szerint ezekhez a gépekhez sűrített metán gázt használnak. A vezetőnélküli repülőgépet, amelyet ugyanezen források szerint szintén az új titkos fegyverek közé kell sorozni, repülőgépről vagy állomásról irányítják rádióhullámokkal. Az ilyen bombákkal megrakott repülőgépet a célterület fölé irányítják, ahol bombarakományával együtt lezuhan. Végül szó van az úgynevezett rakéta-torpedóról, amelyet állítólag kétszáz kilométernyi távolságra lehet kilőni. A torpedó hossz 14 méter, teljes súlya 12 tonna, a bennelévő robbanó anyagok súlya 2 tonna. A kísérletek során, — írják a svéd ujságok, — több ilyen rakétatorpedót 70 kilométer magasságba lőttek fel, de úgylátszik idő előtt, még a sztratoszférában felrobbantak.

— **Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamok Debrecenben és Szolnokon.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1944. évi február 7-én és március 6-án a debreceni m. kir. állami felsőipariskolában és szolnoki m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában háromhetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és irniolvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja 25 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál Debrecen, Hunyadi-u. 5. szám.

Rákóczi, Bocskai, Zrinyi, Petőfi szellemében
Kormányzó Urunk névnapján, ünnepélyes keretek között esküdtek fel a honvédújoncok Debrecenben

Izzó hazafias szellemben zajlott le a honvédujoncok eskütétele Debrecenben. A Legfőbb Hadúr névnapján volt az eskütétel és már ez a körülmény is felemelő érzéseket váltott ki. Nagy számban jelent meg a polgári társadalom is a zászlódíszbe öltözött Stadionban, bizonyítván honvédségünkkel való teljes egybeforrást. Az elhangzott ünnepi beszédek tiszta magyar szellemükkel, lelkesítő tartalmukkal és honszeretettől áthatott kemény mondataikkal katona- és polgárszíveket egyaránt megdobogtatták.

A csapatok, melyek nagyszerű magatartást tanusítottak és a kiképzés elsőrendűségét bizonyították, — a Stadion tágas gyepén foglaltak állást. A tribünt és a szomszédos helyeket több ezer főnyi közönség töltötte be. A páholyokban a katonai és polgári előkelőségek, a városi, állami hivatalok, intézmények vezetői foglaltak helyet. A honvédtisztikar tagjai tábori díszben jelentek meg.

Pontosan 11 órakor *felharsantak a kürtjelek*, megérkezett vitéz kisbarnaki *Farkas* Ferenc altábornagy, hadtestparancsnok, gróf *Markovits* Árpád vezérkari főnök és *Volant* Sándor százados, segédtiszt kíséretében. A *csapatok fesztes tisztelgéssel, a közönség felállva a Himnusz hangjai mellett fogadta.*

A hadtestparancsnok elvonult a csapatok arcéle előtt, majd a *zászlókat ünnepélyes menetben tiszti kísérettel az arcvonal közepére vitték.*

Az eskü nagy és szent dolog

Huhn Ernő tábori alesperes, a hadtest katolikus vezető lelkésze mondott lelkesítő beszédet:

— Horthy Miklós titeket is a haza zászlója alá hívott, mert szüksége van acélos karotokra és kardotokra. A hívó szóra férfias engedelmességgel jöttetek, ott hagytátok az otthont, jöttetek az eke mellől, a gyárakból, a munkapadoktól, az irodákból, mert — magyarok vagytok! Ahogy magatokra vettétek a magyar honvéd tiszteletre méltó és tiszteletet parancsoló ruháját, megesküsztök, hogy hűséggel és engedelmességgel viseltettek Kormányzó Urunkkal szemben, hűségesek vagytok és lesztek az ország törvényeihez és alkotmányához és engedelmeskedni fogtok parancsnokaitoknak, megvéditek hazátok határait minden ellenségtől még életetek és véretek feláldozásával is, derék honvédekhez és jó hazafiakhoz méltó becsülettel éltek és haltok.

— *Nagy és szent dolog az eskü.* És ha valaki mindenáron különbséget akar tenni eskü és eskü között, a katonának az esküje a legelső helyen áll. Mert a katona esküjében feltétlenül átadja legfőbb Hadurának és Hazájának testi és szellemi erejét, képességeit, egészségét és ha kell életét is. Mindig nagy és szent dolog az eskü, de százszorosan nagy ma, amikor minden percben készen kell lenni arra, hogy fogadalmatokat hiven és egész lélekkel, tettel és életetekkel megmutassátok.

— A *magyar nemzet eszmény képe II. Rákóczi Ferenc.* A kurucok minden hősiessége ellenére a nagy szabadságharc a túlerővel szemben elbukott. A szatmári békekötéskor felajánlották Rákóczinak, hogy *minden vagyonát visszakapja*, de mondjon le Erdély függetlenségéről. *És a fejedelem inkább lemondott 1.900.000 hold földjéről, melyen 38 város, 681 falu volt, egész kis királyság és inkább szegény emberként önkéntes számüzetésbe ment, de esküjéhez nem lett hütlen, ezzel tartozott Istenének és Hazájának. Az eskü mindig szent és nagy dolog, akár fejedelem, akár hadvezér, egyszerű közvitéz, honvéd teszi is azt le.* Hála Istennek, mi nemcsak Rákóczi fejedelem példájára hivakozhatunk, mert megszámlálhatatlan azoknak az egyszerű honvédeknek a sorsa, akik esküjüket hűségesen megtartották. *A török szultán ezer aranyat* igért *Zrinyi* Miklós katonáinak, akik orvul megölik a szigetvári hőst. *És nem akadt köztük egyetlen áruló sem, mind ott haltak vele együtt hősi halált.*

— *Ebből megtanulhatjátok, mi a katona esküje.* Az eskü igéret, mellyel nemcsak embertársainknak, nemcsak a Magyar Hazának, nemcsak parancsnokainknak és elöljáróinknak, hanem a felséges Úristennek is elkötelezitek magatokat. Ezt az esküt összeszorított fogakkal, megfeszített izmokkal, véretek hullásával és ha kell még életeteknek feláldozásával is meg kell tartanotok. Az esküben szembe néztek az Istennel őszinte nyiltsággal, amiben nincs hátmögötti gondolat, alávalóság és kibúvó, Isten keresztül lát rajtad, amikor esküszöl, legyen hát kristálytiszta és őszinte a lelked. Az esküben kezet fogsz az Istennel és a magyar férfi, a magyar katona büszkén, öntudattal, mindig megtartja a szavát, igéretét, akármibe is kerüljön az, hátha még az Istennek adja kezét, akkor sokkal inkább minden akadályt legyőzve, követeli tőle férfias öntudata, hogy esküjét megtartsa.

— Honvédek! Bajtársak! *Ti ne feledjétek, hogy most, amikor esküdtök, lábatok a haza szent földjén áll, ujjatok az égre mutat, Szent István ezeréves birodalmáért és Erdélyért esküdtök. Isten kegyelme erősitse akaratotokat.*

„Élünk vagy halunk, de ez a föld szabad lesz"

Vitéz *Horkay* Béla tábori főesperes, a hadtest protestáns vezetőlelkésze lépett most az emelvényre, hogy szóljon a honvédekhez:

— A nemzet naggyátételének két alapfeltétele van — mondotta többek között. Az egyik a *munka*, a másik a *fegyver*. Az a nemzet, amelyik dolgozik, elsősorban is megtalálja a munkaalkalmat és vért, könnyet áldozva a jövőjéért: a sírból is felkel és a jövő népe, az élet népe lesz. A munka adja a kenyeret és a fegyver védi meg a dolgozót. Szükség van éppen ezért a fegyverre is és a kettő együtt biztositja a nemzet szabadságát, adja meg a nemzet erejét.

Kedves Bajtársak! A közeli napokban ehhez a nemzethez egy szomszédos államból üzenet érkezett. Fegyelmezett magyar lélekkel fogadta ez a nemzet ezt az üzenetet, de nekünk ezen a helyen szavunk van rá, nem üres igérgetés, hanem szóból és tettből összefonódó válasz, az, az, hogy *Kelet és a Tisza között Debrecen áll és Debrecen a Hadúr mellé odaáll, az újoncsereg esküre tartja kezét, belenéz Hadura szemébe, belenéz Hadtestparancsnokának* szemébe és esküt mond: »*Esküszöm, hogy a Tisza a miénk és élünk vagy halunk, de ez a föld szabad lesz.*« Mert annak az eskünek, amit ma tesztek, ez a tartalma, hogy *Bocskai hajdúi ebből a földből nem hogy adnának valamit*, de addig nem pihennek, amíg ez a föld újra nem lesz egész, úgy, mint az Isten rendelte és adta. *Ezt az esküt megáldja az Isten. Isten megáldja a hűséget s ez a nemzet nagyobb lesz, mint volt bármikor, az ország dicsőbb lesz, mint valaha álmodni mertük.* Csak kettő teszi naggyá: a munka és a fegyver. Szoritsátok szívetekre a fegyvert s *szálljon felfelé az eskü: esküszöm, hogy ezzel vagy ezen!*

A város közönségének üdvözlete

Zöld József polgármesterhelyettes lépett a feldiszitett emelvényre, hogy a város közönségének üdvözlését tolmácsolja.

— *A város polgári közönsége nevében meleg szeretettel és testvéri érzéssel köszöntelek benneteket abból az alkalomból, hogy ma szent esküvéssel a magyar honvedségnek és Debrecen helyőrségének felavatott tagjai lesztek.* Ez a város lesz szükebb hazátok, míg a kötelesség máshová nem szólit. Őszinte szeretettel üdvözöllek benneteket és biztositalak arról, hogy itt mindenki meleg szeretettel fog benneteket körülvenni. Fáradalmakban lesz részetek, de ne feledjétek, a honvéd élete nem katonasdi, nem gyermekjáték, hanem küzdelmes és fáradságos hivatás. A katonaneveléssel lesztek a polgári életnek hasznos, jellemszilárd, megbizható és értékes tagjai és a harcok mezején a katonaneveléssel lesztek biztoskezű, keményöklű, kitartó és elszánt katonák.

— Egyébiránt meglássátok, hogy el fog következni az az idő, sokkal előbb mint gondoljátok, amikor a katonaélet nehéz óráinak emlékei elmosódnak és százszorosan megszépülnek előttetek. El fog jönni az az idő, amikor a honvédélet eseményei, örömei, mint a soha vissza nem térő fiatalság legszebb emlékei fognak előttetek állani.

— A szent eskü előtt szeretnék valamit a figyelmetekbe ajánlani. *Magyar ember az Isten nevével nem játszik. Magyar ember az Ur nevét hiába fel nem veszi és a szent esküvések között is a magyar ember előtt a legszentebb az az eskü, amit az Isten szine előtt a Hazának tesz.* Ezzel a szent esküvel lesztek a hazának, a nemzetnek, jövendő boldogulásunknak védelmezői és harcos katonái.

— Nem kérem, hogy legyetek vitézek, tudom, úgyis azok lesztek. *Debrecen városát és ennek környékét dicső elődeiteknek, a Bocskai hajdúknak és a magyar szabadságharcnak szellemé lengi át.* Itt minden dicső apáitokra emlékeztet. Nem akarunk mást, csak azt, hogy legyetek méltók elődeitekhez és atyáitokhoz. A Gondviselés áldása legyen veletek.

Az ünnepélyes aktus

Végig dübörgött a keménykezű fegyverfogások ütemes zaja a Stadionon, a sapkák leperdültek, a kezek égreemelődtek és elhangzott a legnagyobb eskü, mely életét ajánnja fel a Hazáért.

Utána a Nemzeti Hiszekegyet játszotta a katonazenekar és a csapatzászlók illő tiszteletadás közben helyükre vonultak.

Katonai ünnepi beszédek következtek. Elől az emelvényről Renvers István ezredes magyarul, a távolabb álló román nyelvű honvédeinkhez Martinovits István ezredes románul és a ruszin anyanyelvű fiainkhoz Papp Sándor hadapród őrmester ruszin nyelven mondott üdvözlő beszédet.

„Sehonnai bitang ember, ki most, ha kell, halni nem mer"

Renvers István ezredes ezeket mondotta:

— Az imént hangzott el ajkatokról az ünnepélyes hovédeskü. Egész életetekre szól ez a szent súlyos fogadalom. Emlékezetes nap lesz ez számotokra. **Az eskütök mellett tanuskodik a magyarok Istene és sok-sok hősi halott, akik egyszer számon kérik majd haló poraikban is, hogy megtettetek-e mindent becsülettel a honvédelmében.**

— Nem kételkedünk benne, hogy ma, amikor ádáz ellenségeink minden akarata oda irányul, hogy bennünket maga alá igázzanak, teljesen kifosszanak és elvegyék földünket, akkor ti mindnyájan nagyon jól tudjátok,, mi a kötelességetek.

— Családaitok — a mieinkkel egyetemben — lemondások között élnek. **Kötelességetek, hogy a poklok poklán keresztül is megvédelmezzétek családjaitokat, ha Isten úgy rendelné, édes Hazánkért életetek teljes feláldozásával harcoljatok. Az eskü kötelez, itt nincs megalkuvás, njncs félmegoldás. A magyar honvéd sohasem volt és nem is lesz esküszegő. Szeretettel köszöntelek benneteket idősebb bajtársaitok nevében ünnepélyes eskütök letétele alkalmából, ami benneteket egyenértékű harcosokká tett. Kötelességeteket mindhalálig becsülettel teljesítsétek, mert ez az eskü benneteket igazi honvédekké avatott.**

A leghíresebb költőnk, Petőfi Sándornak, aki mint honvédőrnagy a segesvári csatatéren hősi halált halt édes hazánkért, szavaival fejezem be beszédemet:

„Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete!"

Viharos taps követte a nagyszerű beszédet.

Kilenc tiszt és tizenegy tiszthelyettes kitüntetése

Azután vitéz **Farkas Ferenc** hadtestparancsnok kíséretével levonult az arcvonal elé és **átnyujtotta kilenc tisztnek és tizenegy tiszthelyettesnek a Kormányzó Úr által adományozott kitüntetéseket.**

A Hadtestparancsnok Úr üdvözlő szavai után odalépett a kitüntetettekhez, katonásan kezet szorított velük és átnyujtotta a kitüntetéseket.

A kitüntetett tisztek és tiszthelyettesek névsora a következő:

Szita László ezredes Magyar Érdemrend tisztikeresztje; vitéz **Pápay Alajos** ezredes Magyar Érdemrend lovagkeresztje; **Hermándy Géza** ny. ezredes Magyar Érdemrend lovagkeresztje; nemes sajókazai **Volant Sándor** százados Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem; vitéz dr **Sáfár László** orvos-alezredes Magyar Érdemrend lovagkeresztje; dr **Éltető Sándor** hadbíró-alezredes Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem; **Hunn Ernő** tábori alesperes Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem; **Afonyi Zoltán** gazdászati őrnagy Kormányzói Dicsérő Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem: dr **Fehérvári József** állatorvos-őrnagy Kormányzói Elismerés, Magyar Koronás Bronzérem.

Vitéz **Varga Pál** alhadnagy Magyar Ezüst Érdemkereszt; vitéz **Kaposi József** alhadnagy Magyar Ezüst Érdemérem; **Szekerák János** főtörzsőrmester Magyar Ezüst Érdemérem; vitéz **Papp János** alhadnagy Magyar Bronz Érdemkereszt; **Somlai Ádám** alhadnagy Magyar Bronz Érdemkereszt; **Dehenes György** alhadnagy Magyar Bronz Érdemkereszt; **vitéz Miklós Sándor főtörzsőrmester, c. alhadnagy** Magyar Bronz Érdemkereszt; **Zagyva Gyula** főtörzsőrmester Magyar Bronz Érdemérem; **Feldmayer Imre** főtörzsőrmester Magyar Bronz Érdemérem; **Vadnai Ivor** főtörzsőrmester Magyar Bronz Érdemérem; **Csikos Demeter** főtörzsőrmester Magyar Bronz Érdemérem; **Varga József** főtörzsőrmester Magyar Bronz Érdemérem.

A szép és ünnepélyes aktus után nagyszerű kiképzésről és fegyelmezettségről tanuskodó diszmenetben vonultak el a csapatok vitéz Farkas Ferenc hadtestparancsnok előtt, majd bevonultak laktanyáikba.

Tisztavatás a kassai Repülő Akadémián

Kassa, december 6. A m. kir. vitéz nagybányai Horthy Miklós Honvéd Repülő Akadémia a Kormányzó Úr névünnepén tartotta tisztavatási ünnepségét.

Vitéz **Orosz Béla** ezredes intézett búcsúbeszédet a felavatandó 70 tiszthez és 27 zászlóshoz. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az ünnepélyes eskütétel következett, majd **Szabó Andor** rangidős hadnagy mondott tisztitársai nevében beszédet, fogadalmat tett, hogy szívvel-lélekkel szolgálják a hazát mind halálig. Vitéz **Magyarossy Sándor** altábornagy, a Kormányzó Úr képviselője szólt ezután a felavatott tisztekhez.

A tisztavatási ünnepség a hősi emlékmű megkoszorúzásával ért véget.

Miklós-napi cserkészünnepély a Fazekas Mihály gimnáziumban

Élénk érdeklődés mellett ünnepelte meg Miklós-napját a m. kir. állami Fazekas Mihály gimn. cserkészcsapata, az intézet tornatermében. A közönség soraiban ott láttuk **Ur Márton** igazgatót, a csapat szervezőtestületi elnökét **Rábold Gábort**, a VI. cserkészkerület parancsnokát, a cserkészkerület több főtisztviselőjét, a piarista és a református gimnáziumok cserkészparancsnokságát, több cserkészcsapat küldöttségét. Az ünnepélyen megjelent az intézet tanári kara teljes számban. A cserkészinduló eléneklése után **Bussa János** csapatparancsnok tartotta meg ünnepi beszédét. Lendületes szavainak a Kormányzó Urra vonatkozó részét a nagyszámú hallgatóság állva hallgatta végig s Magyarország Kormányzóját szünni nem akaró tapsviharral ünnepelte. Azután **Szabó Endre** szavalt, majd **Székely Tibor** tartott Horthy-emlékezést. **Balogh Endre** a multról s jelenről beszélt, majd **Bodó Lajos** szavalt el egy cserkészverset. — igen tehetségesen. Ezután **Makó** Lajos kiscserkész bejelentette, hogy az ünnepélyre meghivták a Főcserkészt és az országos vezetőt is, akik csupán azért nem tudnak megjelenni, mivel Kárpátalján éppen ezen a napon adják át a cserkészek által vásárolt két családi házat két sokgyermekes magyar családnak; mindenn cserkésznek azonban szeretetteljes üdvözletüket küldik. **Tamási Zoltán** komoly beszámolót mondott a barátkai cserkésztáborról, majd **Bartha Ferenc** vezetésével megelevenedett a nyári tábor élete. Nóták, tréfás jelenetek váltogatták egymást, melyek közül Csorba Ferenc és Székely Tibor tánca, Schmidt József egyéni száma, Lévay András tréfás jelenete és a „medvejárás" aratott megérdemelt sikert. Dr **Hegyi Tibor** csapatparancsnokhelyettes köszönte meg a nagyszámú közönség megjelenését s az ünnepély a Zrinyi-fohásszal ért véget.

„OTTHON SÖRÖZŐ" csütörtök helyett **kedden** tart szünnapot
SAS-UTCA 2. SZ.

Könyvet, mérleget készít
Könyvelési Szakiroda
Deák Ferenc-utca 2. sz.
Telefon: 29-05.

Debreceni Csokonai Színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:

Kedd este: *Sybill.* Munkáselőadás.

Szerdán délután és este: **Fekete Péter.**

Csütörtökön este: **A Manderley-ház asszonya.** Tisztviselő-est.

Pénteken este: **János vitéz.** B) bérlet.

KAMARASZINHÁZ a Déri-múzeumban:

Kedd este: *Monna Vanna.*

A Vitézi Szék díszelőadása a Csokonai-színházban Kormányzó Urunk tiszteletére

Dr Csilléry András mondott ünnepi beszédet. — Szinrekerült a „János vitéz".

Impozáns és lélekemelő keretek között ünnepelték a Kormányzó Urat névünnepe alkalmából a Vitézi Rend tagjai és a vitézi társadalom. Díszelőadás keretében a magyar lélek, hazaszeretet, bátorság örökbecsű kifejezését, a »János vitéz« c. daljátékot adták elő a Csokonai Színházban, melynek nézőterét zsúfolásig megtöltötte a nagyszámú és előkelő közönség. A nézők soraiban ott léttuk *vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc* altábornagy, hadtestparancsnokot, valamint a katonai, egyházi méltóságokat, Debrecen polgári társadalmának előkelőségeit, hivatalok, testületek vezetőit, a Cserkészkerület vezetőségét, iskolák igazgatóit és másokat.

A fényárban úszó, gyönyörűen feldíszített színpadon felvonultak különböző testületek zászlói, majd a közönség felállással adott tiszteletet a magyar zászlónak. A Nemzeti Hiszekegy elhangzása után, melyet a hajdúezred zenekara játszott *Jakó* Dezső főkarmester vezényletével, *vitéz dr. gyergyóalfalvi Gereőffy Geza* alezredes mondotta el izző hatású, mély értelmű »Magyar szívek ünnepe« c. költeményét.

Az ünnepi beszédet dr. *Csilléry* András nyug. miniszter, egyetemi tanár mondotta. »Megállunk egy percre — mondotta többek között — az ezerév történetének ragyogó nagyságai előtt és *elérkezünk ahhoz a nagy férfiúhoz, aki az összeomlás után a feltámadás útjára vezette nemzetét. Mi előttünk, magyarok előtt, egyetlen egy út van csak: Horthy Miklós útja.*«

Majd megrázó szavakkal vázolta az előadó az elmult világháború után következő összeomlást, mely dacára a magyar honvéd hősies kiállásának, bekövetkezett a belső front gyengesége miatt. *Ebből okulva minden magyar férfi, minden magyar nő és a magyar ifjúság összefogása fogja megtartani azt, amit országgyarapító Kormányzó Urunk országlása visszaszerzett nemzetünknek.*

A nagyhatású ünnepi beszéd után felhangzottak a Szózat imádságos akkordjai és a *nemzetiszínű lobogók között tündöklő Horthy-kép, mintha megelevenedett volna úgy dobbant össze a jelenlevők szive a legelső magyar ember felé.* A lélekemelő jelenet után kezdetét vette a »János vitéz« előadása. Pazar kiállításban, *Deéssy* Jenő gondos, ötletes rendezésében valóban diszelőadást láttunk, mely méltó volt az ünnepi kerethez.

Iluska szerepét **Jurik Ica** finom bájjal vitte színpadra. **Németh Ilonka** szépen csengő hangjával illuziókeltő játékával, **Fáskerthy Mária** a bosozorkány szerepében eredeti alakításával aratott őszinte sikert. **Dalmady Géza** János vitéze hangban, játékban egyaránt kitünő alakítás. **Csengery Aladár** strázsamestere kiemelkedően jó alakítása ennek a rokonszenves fiatal művésznek, akinek értékes tehetsége egyre jobban kibontakozik. **Deésy Jenő** Bagója szép hangjával, átélt játékával. **Szabó Samu** pompás, eredeti humorú francia királya, **Hortobágyi Arthur** remek figurája, a falu csősze szerepében sok tapsot kapott Bartoló szerepében kabinetalakítást nyujtott **Ragályi Elemér**, ez a kitünő epizódista. Jól egészítették ki az együttest **Biró Rózsa, Ranosztay Mária, Oláh György, Fehér János, Hukvári Jenő** inveniózus vezénylése, a Kacsóh-muzsika minden szépségét érvényre jutatta. **Martonyi Alfréd és Borza Jolán** táncszáma hatalmas sikert aratott.

Monna Vanna

Bemutató a Kamaraszinházban.

Maeterlinck írói zsenialitásának egyik legnagyobb és legőszintébb sikere a **MONNA VANNA,** — amelyben a gondolati szépség, a jellemábrázolás nagysága, valamint a külső teatralis hatás mesteri módon találkozik. Minden szerepe a jellemfestés egy-egy igazi remeke, amelyekben a megfellebbezhetetlen emberisors fatalizmusa ellenállhatatlanul halad a lelkiadottságok kényszere útján a meghatározott kifejlődése felé. A terület, amelyen a szereplők a maguk való hús-vér mivoltukban az eseményeket a kibontakozás felé viszik, a gondolatok szépségének és a lélek magasrendü megnyilatkozásának szinte megállás nélküli özönét zúdítják elénk. Ezek mellett a kétségtelenül zseniális eszközök mellett a teatrális ráállítottág csak fokozza a kitünő dráma értékeit, nemcsak a külsőségek tekintetében, de a cselekményekből folyó és nagy metafizikai mélységeket revelláló vonatkozásokban is. A darab gondolati szépségének szavakba formálása erőteljes zeneihangsúlyozottságot nyer s a kifejezések plasztikus megmintázása dekorativen hat. Ennyi jó tulajdonság mellett nem csodálható, ha a darab jogosan tart számot a kivételes értékelésre és sikerre.

A B. Unger társulat élmüvészei nagyszerü rátermettséggel nyujtanak értékálló és élménytnyujtó előadást. A minden külsőséget és díszletet nélkülözö szinpad illuziót tud kelteni, mert a játék szuggeszciójának intenzitása annyira lenyügöző, hogy nem is jut eszünkbe a külsőségek hiányolása. Minden a lényeg hangsúlyozására törekszik s a szinpompás elevenítés a kitünően összehangolt előadásban teltté válik és semmi hiányérzet nem marad vissza. Rendezés és játék tekintetében viszont nagy és komoly feladat egy ilyen előadás kivitelezése. **B. Unger István** rendezői gondosságának és elhivatottságának tulajdonítható elsősorban ez a kitünő bemutatás. Az előadás kiegyenlített vonalvezetése, a kontraszt színek plasztikus felvetése harmoniát vetít a rendezés művészetének emelkedettségével.

Maeterlinck, a darab írója, bármennyire igyekszik is a reáliák síkjára állítani a darabot színes és lobogó zsenije akarva akaratlan érzékelteti a szimbólum jelenlétét. **Monna Vanna** a darab hősnője nemcsupán az egy mindenkiért értelmében vállalja ezrek és ezrek érdekében meghozni a nőlességéből folyó legnagyobb áldozatot. Valami több van benne s akkor, amikor a férfi erő már-már megtörik, a felülemelkedettség szintjén, levetve magáról a testiség minden gondolatát, elindul, hogy hazájáért áldozzon úgy, amint az ellenség fékevesztett vad kényszere kívánja. Amidón az ellenség személyében felismeri a gyermekkori játszótársat, felolvad lelke s két ember igaz és fenntartásnélküli, bensőséges barátság nemes gondolatával indul vissza szeplőtlen tisztaságban. **Moory Luczy** olyan magasrendü átélés színeivel állította elénk Monna Vanna alakját, ami a töle megszokott kifogástalan és művészi becsü alakítások mellett is a meglepetés erejével hatott. A második felvonásban, a mikor ráismer a feltételt diktáló hadvezér személyében a még most is gyermekes áhítattal rajongó első játszótárslovagjára, beszédéből úgy bontakozik ki a magasrendüség felé vágyó nő, mint ahogyan a csodálatos szinpompázó hajnal születik meg a szeplőtlen tisztaság jegyében A harmadik felvonásban pedig, amidőn szemben áll a megálmodott ideális férfi, a föld porában vergődő, a kicsinyességben szinte elfuló férj mellett, igazságérzete fellobbanó elementáris szerelmében az igazi nőt jellemző, semmi áldozattól vissza nem riadó lendülettel lép arra az útra, amely az ideális lélek egyetlen útja lehet. Ebben a jelenetében feledhetetlenül nagyot nyujtott. A lélek ezernyi színe kelt életre néhány nagyszerüen mintázott mondatában, — Guido Colonna alakját, Mona Vanna férjét **Badóczy István** elevenítette. A darabnak ebben a figurájában is meghúzódik a szimbolum sejtetése. Nemcsak a főúri hadvezér alakja él ebben a szerepben, hanem a materializmus megtestesítése is. Badóczy jó készséggel felvázolt pregnáns színei erőteljesen hatottak. — **Márky Géza** tehetségének sokoldalú színeivel érzékelteti a barbárnak hitt zsoldos vezér személyében az ideális és lovagias férfi tipusát Elevenítésében az ideális férfitipus kél életre, aki eszményéért a legnagyobb áldozattól sem riad vissza. Mintázása a lélek mélységeinek vetítésével nyer őszinte elhitetést. **Késmárky Kálmán** florenci biztosa kimagasló színészprodukció. Minden mozdulata, minden szemrebbenése döbbenetes realitás erejével súgározza a kivételes tehetség megnyilatkozását. **Károlyi István** Guido atyja szerepében kitünő elevenítésben állította elénk a magasabb eszményekért lelkesülő és a korral járó bölcsesség lehiggadt nyugalmán keresztül az ifjú kor hevületén felülemelkedni kivánó és tudó bölcs alakját. Nagyszerü játékában a nyugalom lenyügöző ereje kap hangsúlyozottságot. — **Kuesebár József és Oláh György** tehetséggel és rátermettséggel egészítették ki az együttest.

A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a kiváló bemutatót s felvonások végén melegen ünnepelte a szereplőket.

Többezeréves emberi nyomokra és ősállatcsontokra találtak Pilismaróton

Esztergom, dec. 6. A pilismaróti téglagyár munkásai az ottani bányatelep alsófekete rétegében *többezeréves emberi nyomokra és kőszerszámokra, valamint hasított ősállat-csontokra bukkantak.* A leleteket beszállították a Nemzeti Múzeumba, ahol megállapították, hogy *a csontok ős-bölény és havasi Mormota csontjai, amelyek megközelítőleg 120.000 évesek. (MTI)*

CSOKONAI SZINHAZ
Tel. 25-45 Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor
Kedden munkáselőadásban
SYBILL
B. UNGER ISTVÁN fellépésével,
A Kamaraszinházban, a Déri-múzeumban
Maeterlinck remekműve!
MONNA VANNA

APOLLO
filmszinház
16 éven felülieknek!
Aranypáva
Főszerepben:
Csortos, Sulyok Mária,
Páger és Szellay Aliz.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor,
vasárnap délelőtt 11 órakor is

HUNGARIA
filmszinház
MA IS
Gróf Monte Christo
II. része:
A BOSSZU
Előadások: 5 és 7 órakor.

Minden négymilliárd évben születik két ember teljesen azonos ujjlenyomattal

A bibliai Ninivében már használták az ujjlenyomatot.

Az ember bőrében 60 milliárd sejt él. — Érdekességek az emberbőr titkairól.

Az ember teste a csodálatos jelenségek leggazdagabb tárháza Ki tudja például azt, hogy a bőrünk minden négyzetmilliméternyi nagyságú területén a hálózatos kábelek, antennák, kapcsolók szövetek, mirígyek, ércsatornák jelzőkészülékek ezerféle sokaságát találjuk meg, melyek titkairól alig tudunk valamit.

Az orvosok sokat tudnak már a bőr élettani szerepéről. Ismerik milyen hatást váltanak ki rajta a sugarak, például a napfény ibolyántúli sugárzása a bőrre D vitamint termel a bőrben. Ha szervezetünknek nem tetszik az ételkiütések jelentkeznek a bőrfelületen. A bőr választja ki a szervezetből az arzént és sok egyéb mérget, az epebajos ember bőre sárga, a mellékvese betegé bronzszínü, szóval a bőr majdnem mindenre figyelmeztet.

Egyenesen megdöbbentőek dr Kahn professzor adatai a bőrről. Azt mondja, hogy **egy négyzetcentiméternyi emberi bőrben a** következő alkatrészek találhatók: **2 hidegérzékeny idegkészülék, 12 melegérzékeny idegkészülék, 3 millió sejt, 10 szőrszál, 15 faggyúmirígy, 1 méter hajszálér, 100 izzadságmirígy, 3000 érző sejt az idegrostok végén, 4 méternyi idegrosthálózat, 25 tapintó idegkészülék, 200 fájdalomérző idegcsúcs.** Vagyis egy akkora emberbőr darabban, melynek minden oldala 1 centi hosszú, **3372 különféle fontos készülék működik.** Tessék kiszámítani, mennyi lehet az egész testünk felületén. (Ugy látszik, azért egyesek olyan érzékenyek, mások, akiknek nem oly finom a bőrük, érzéketlenebbek.)

A bőrre nem sok ügyet vet az ember, mint más szervére, kivéve a hölgyeket, akik tudják, hogy a szép bőr fontos, legfeljebb arra nem gondolnak a kozmetikusnál, hogy az egészséges ember bőre szokott szép is lenni. De ki hinné, hogy a bőr a legnagyobb szervünk, **kétakkora a súlya, mint az agyunké vagy a májé és a vérünk egyharmada folyton a bőrünkben kering.** A felülete, ha úgy kinyújtják, mint a rétestésztát, **két négyzetméter tesz ki. 60 milliárd**

A bőr két részből áll, az alsó az irha, a felső a felhám. Az irha csak akkor kerül le az emberről, ha — megnyúzzák. Sok ilyen eset is volt az emberiség történelmében. Régen a halálbüntetés egyik neme volt. Söt a kikészített emberbőr szép, síma. Mikor a törökök elevenen megnyúzták Cyprus szigetének velencei kormányzóját, a bőrét kitömték, felöltöztették egyenruhába, ráaggatták összes kitüntetéseit, érdemrendjeit s így küldték el a szultánnak. Zsiska, a cseh husziták híres vezére végrendeletében meghagyta, hogy **halála után bőréből dobot készítsenek,** mert az akarja, hogy amikor ezt verik, a katonák az ő hangját hallják és bátran harcoljanak.

Érdekes a bőr felületének összeállítása is. Az ujjaink hegyén tapintó redők vannak. Ezek a kis redők olyan szerkezetüek, hogy csak ennek köszönhetjük: ugyan azt a tárgyat mindig egyformának érezzük. **Az ujjhegy redőket semmiféle nyomás, vagy behatás megváltoztatni nem képes.** Ha megégetjük, vagy leforrázzuk is az ujjunkat, a bőrredők ugyanúgy a régi rendben és képben nőnek ki megint, **az ember egész életében változatlanok maradnak, és nincs két ember a világon, akiknél a bőrredők rajza azonos lenne.**

Az ázsiai népek már régen felismerték az ujjlenyomat azonosságát és ezért **aláírás vagy pecsét helyett használták. A bibliai Ninivében a hüvelykujj lenyomatával nyugtázták a számlákat.** Az európaiak Keletázsiában ismerkedtek meg ezzel az eljárással, mégpedig úgy, hogy az ottani hatóságok az ültetvények munkásainak nyilvántartására és a határátlépéseknél ellenőrzésre használták. Abban az időben ezek az emberek csaknem egyforma kinézésüek és ruházatuak voltak, személyi okmányokkal pedig a benszülöttek egyáltalán nem bírtak. Másképpen tehát meg se lehetett volna őket különböztetni egymástól. A személyazonosság megállapítására tehát ez a legbiztosabb és leggyorsabb eljárás. Ezt ma már a gyermek is tudja, mert mindenki hallott a daktiloszkópiáról. Legfeljebb az a meglepő, hogy **Európa rendőrségei évtizedeken át nem voltak hajlandók bevezetni ezt az egyszerű, gyors és biztos eljárást a személyazonosság megállapítására, inkább bonyolult koponyaméréseket és személyleírási módszereket alkalmaztak. Galton a híres Afrikautazó érdeme, hogy a daktiloszkópiát bevezették, sőt sok állam útlevelében nem elég a fénykép, hanem az ujjlenyomat is benne van.**

Nézzünk egy pár érdekességet az ujjlenyomatok körül. Száz eltérő jegyet lehet megállapitani egy ujj lenyomatán. Nyolc jellegzetes örvény és nyolc különböző megszakítás van rajta. Hogy miért annyira biztos az ujjlenyomat a személyazonosság megállapításánál, kitünik Kahn néhány számadatából: **csak két ember akad 16 közül, akinek ujjairól vett lenyomatban 2 jegy egyezik, de már csak minden 64 ember közül akad két egyén, akinek ujjai 3 jegyben közösek. Ha 10 egyező jegyet akarunk kimutatni, már egymillió embert kell átvizsgálnunk, 17 milliárd ember között akad csak kettő, akinek ujjlenyomatát 17 azonos jegy van, de a daktiloszkópusok összesen 100 különféle jegyet ismernek és a tudósok pontosan kiszámították, hogy minden négymilliárd ember születik két ember, akinek mind a száz jegyben megegyezik az ujjlenyomata.** De nem szabad elfelejteni, hogy a daktiloszkópusok nem egy ujjat vizsgálnak, hanem **mind a tízet, ezért perdöntő a tudományuk.**

A gyakorlat különben a bünügyi eljárásoknál az, hogy a rendőrség megelégszik 12 jellemző daktiloszkópiai jegy megállapításával a tíz ujjon. Ez azonban pontosan 24 milliárdszoros biztonságot jelent és a föld felületén csak kétmilliárd ember él.

Hivatásos gonosztevők tudják, hogy mit jelent az ujjlenyomat, ezért az ujjaik hegyét összevagdosva, lemarva felismerhetetlenné igyekeznek tenni. Persze **ez sem segít, mert a rendőrség eszén ezzel sem lehet túljárni, az ilyen embereknél a testük bőrfelületének másik darabjáról készítenek olyan lenyomatot, amelyen meglátszanak a bőr finom likacsai, pórusai.** Ezek elosztása is teljesen egyéni és változhatatlan s éppen olyan bizonyító, mint az ujjlenyomat.

VIGSZINHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 órakor a legvidámabb és legszórakoztatóbb magyar film:
Muki
Főszereplők
Szilassy, Pelsőczy, Turay, Latabár, Csortos, Berky Lili.

A Kormányzó Ur névnapjának megünneplése Debrecenben

Debrecen városa hódolattal ünnepelte Kormányzó Urunk névünnepét. A házakon nemzeti színű zászlót lengetett a szél. A katonazenekar zenés ébresztőt tartott. Délelőtt minden templomban ünnepi istentisztelet volt.

A református egyház istentiszteletét a Kistemplomban tartották meg, melyen a katonai és jogászi előkelőségek teljes számban megjelentek.

Dr. *Uray* Sándor lelkipásztor végezte a szószéki szolgálatot, megemlékezve arról, hogy ez a mai nap nem a naptárba van piros betűkkel beírva, hanem minden magyar ember szívébe és kedves alkalom, hogy a legelső magyar ember iránt hálánkat, ragaszkodásunkat, szeretetünket megmutassuk. Kormányzónk útja egyszerű magyar faluból, Kenderesről indult ki s először a *debreceni Kollégiumon vezetett keresztül*, ahol lelke megtelt verőfénnyel és zsoltárokkal. Ő is igen felmagasztaltatott. Nem volt bíborban született, mint az uralkodók gyermekei, mégis bíborpalástot viselt a Novarán kiomlott véréből. Ő is a nép dalainak kedvence, daloknak, melyek a nép szívében és ajkán születtek. 1929-ben Debrecenben nagy dalosverseny volt, 10.000 dalos volt jelen, innen vitték el, erről a dalos versenyről az ország minden zugába a *legszebb Horthy-dalokat.*

— A Bibliában az van feljegyezve, hogy aki igazságosan és isteni félelemmel uralkodik, olyan az uralkodása, mint a reggeli világosság. Hogy a mi Kormányzónk csakugyan így uralkodik, bizonysága az, hogy amikor Makón járt, a makói közgyűlési terem öreg bibliájába ezt az emléksort írta be: »Az én első törvénykönyvem a Biblia«.

— Imádkozzunk ezért a nagy államfőért, hogy felette és országa felett derüljön ki az ég. Az ima mellett tegyünk fogadást, hogy töretlenül bízunk benne, szeretjük Őt és benne megteremtjük a magyar egységet.

Ezután dr. Uray Sándor lelkipásztor imát mondott Kormányzónkért, családjáért, tanácsadóiért és a hadbavonultakért. Az istentisztelet a Himnusz eléneklésével ért véget.

A Szent Anna utcai római katolikus plébániatemplomban Hun Ernő alesperes, főtábori lelkész tartott ünnepi misét.

Az evangélikus templomban tartott hazafias istentiszteleten dr. Pass László tb. esperes-lelkész prédikált. Hangoztatta, hogy a hazafiság isteni parancs. December 6-ika is ilyen kötelességre emlékeztet Isennel szemben, aki a kellő pillanatban a kellő, történelmi egyéniséget hívta el a már-már elveszett magyarság mentő atyjának, Horthy Miklóst. Pass László még rámutatott beszédében Istennek az életben észlelhető csodás tényére, a nagy emberek titokzatos történelmi szereplésére, akiken keresztül Isten ad életjelt magáról, mint Gondviselés. Kormányzó Urunk személyes, működése, országgyarapító missziója Isten iránt újabb hálára kötelez, de kötelességekre is figyelmeztet, melyek benne vannak az egyszerű parancsban: »Tiszteld Atyádat!« — Az istentisztelet a Himnusz eléneklésével ért véget.

Hankiss államtitkár a szeretetről és a kulturáról

A Debreceni Jótékony Nőegylet téli ünnepélye, mely 1800 pengőt eredményezett

Nagy érdeklődéstől kísérve ment végbe a Debreceni Jótékony Nőegylet az évi Némabálja vasárnap a városháza közgyűlési termében.

A megjelent előkelőségek sorában ott láttuk dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Mező Sándor kir. főügyészhelyettest, dr. Balogh Sándor városi főjegyzőt, dr. Balla Bertalan városi tanácsnokot, beszterczebányai Klein László tábornokot, dr. Szondy György tanügyi főtanácsost, dr. Erdős Károly és dr. Tankó Béla egyetemi tanárokat és társadalmunk többi előkelőségeit.

Az ünnepélyen a Kollégiumi Kántus elénekelte a Nemzeti Hiszekegyet *Szigethy* Gyula főiskolai enektanár vezetésével.

A műsort *Tookos* Ildikó ismertette, aki szíves szavakkal üdvözölte a megjelent közönséget s megemlékezett arról, hogy a Jótékony Nőegylet a mai időkhöz mérten Nébabált rendez. Akik ismerték a Jótékony Nőegylet téli ünnepélyeit, emlékeznek reá, hogy mennyi öröm és vidámság, tánc és zene kísérte a régebbi ünnepélyeket, de a mai időkhöz a komoly szó való.

Az ünnepély középpontjában dr. *Hankiss* János államtitkár ünnepi beszéde állt, aki a szeretetről és kultúráról tartott nagy értékű előadást. Megállapította, hogy *a szeretethez kultúra szükséges, de viszont csak az az igazi, amelyikben szeretet van.*

A Kollégiumi Kántus elénekelte *Szigethy* Gyula »Strassburgi harangok« c. szerzeményét, a szerző vezénylésével igen nagy siker mellett. *Kulin* Ilona Ady és Illyés Gyula költeményeiből szavalt művészi készséggel. Igen nagy sikert aratott dr. *Rex Kiss* Béláné Gencsy Sári, aki magyar dalokat énekelt Magyari Gyula zenekara kíséretével.

Az igen nívós ünnepély a Szózat eléneklésével ért véget.

A művészi siker mellett nem maradt el társadalmunk megértő szeretetének a megnyilatkozása sem. *A jóakarat és segíteni készség bő mértékben fordult a Nőegylet 26 árvája és szegényei felé.* Az ünnepély bevétele kizárólag önkéntes adományokból több mint 1800 P volt.

Az ünnepély szép sikerén *Sass* Béláné elnökkel, *Schmogrovits* Ernőné és *Jeney Szabó* Sándorné alelnökökkel az élén a Nőegylet lelkes tagjai buzgólkodtak.

A Képzőművészek és Műpártolók Egyesülete sorsolásának eredménye

Rézkarcot, illetőleg fametszetet nyertek: dr Nyireő István Komlóssy út 4-a. Nagy Teréz Puszky u. 4. Vágó Gyula József kir. herceg u. 9. Jakucs István Sinay Miklós u. 5-b. Borsós József Domokos Lajos u. 13. Kaszanyitzky Andor Piac u. Borsos Józseſné Domokos Lajos u. 13. Dr. Tatay Zoltán Simonffy u. 1. Tamási Jánosné Rákóczi u. 22. Dr Loessi János Horthy kórház. Konkoly Jenő Kassa út 16. Csillag Artur Piac u. 69. Dr. Erdős Károly Péterfia u. 13. Dr. Csáthy Dezsőné Deák Ferenc u. 9. Nyári Béla Vendég u. 21.

A nyereményeket az egyesület titkáránál, Réti Istvánnál (Ügyvédi Kamara, Piac u. 28-b. II. emelet.) lehet átvenni naponta 8—14 óráig.

IRÓGÉP sokszorosítás, leírás, kölcsönzés
BORY PIAC-U. 72. TEL.: 20-51.

Karácsonyra ajándékot
Pikó
kézimunkaüzletéből
Kossuth-u. 4. sz.

A Csokonai-emlékünnepély 8-án, szerdán délután lesz.

Először kerül kiosztásra az ezerpengős Csokonai-díj

A folyó évi Csokonai-ünnepélyt szerdán délután 5 órakor tartja a Csokonai Kör a városháza közgyűlési termében. Ezen az ünnepélyen kerül először kiosztásra Debrecen sz. kir. város és a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1000 pengős irodalmi díja. Ez első ünnepélyes alkalommal dr Hankiss János államtitkár beszél az díj eredetéről és jelentőségéről. A többi szereplők: Szabó Lőrinc, a debreceni származású költő, a Csokonai-díj első nyertese; Havadi Nagy Ilona, a Csokonai-színház kitűnő művésznője; dr Papp István egyetemi magánjanár; Csobán Endre, a Csokonai Kör főtitkára és a Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula vezénylésével.

Jegyeket előre ajánlatos váltani a Méliusz és a dr Bertók-féle könyvkereskedésekben. Jegyárak: 3 és 2 P. A Csokonai Kör tagjai 50 százalék engedményt élveznek.

Erdély a magyarság klasszikus földje!

Bonczos államtitkár a százéves Szózatról beszélt Kolozsváron

A Szózat megzenésítésének 100-ik évfordulóján Kolozsváron a társadalmi egyesületek és az iskolánkívüli népművelési bizottság bensőséges ünnepséget rendezett.

Az ünnepségen **Bonczos Miklós** igazságügyi államtitkár mondott beszédet. Hangoztatta, hogy a magyar mindig a lét vagy nemlét kérdésével állott szemben s amíg más nemzetek zavartalanul dolgozhattak, rajtunk többszörösen végiggázolt a tatár, a török. **Erdély a magyarság klasszikus földje és az anyaország Erdélyben nem tartományt lát, amelynek megvédéséért, ha kell, az alföldi magyar is fegyvert ragad.**

Bonczos államtitkár ezután a Szózat jelentőségéről beszélt. Talán a Szózat örökösen tartó erős parancsa és üzenete tartott bennünket a helyes úton — mondta. — **Nekünk ebben a felgyujtott Európában elsősorban puszta létünket kell biztosítanunk és a magyarság örök küldetését kell betöltenünk.**

Vasárnap nagyszabású női tornaverseny lesz a Csokonai-színházban

A Debreceni Torna Egyesület újabb nagyszabású sportesemény nyel jelentkezik. **December hó 12-én, vasárnap délelőtt negyed tizenegy** órai kezdettel dr **Kölcsey Sándor**, Debrecen sz. kir. város polgármesterének fővédnöksége alatt a **Csokonai Színházban Budapest—Vidék** válogatott csapata közötti csapat és egyéni hölgy torna-viadalt rendez

Mindkét csapat lelkiismeretesen készül a nagy versenyre s legjobbjaival veszi fel a küzdelmet Vidéket debreceni hölgytornászok képviselik s így jogosan nevezhetjük ezt a versenyt Budapest—Debrecen városok közötti női tornaviadalnak.

„A sport mindég honvédelem" ez a jelmondat a női sportra éppen úgy érvényes, mint a férfi sportra A Debreceni Torna Egyesület vezetősége, tornászgárdájával egyetemben erősen dolgozik, hogy bemutathassa női tornasportja előrehaladottságát s fejlettségét.

Az egyes számok között a DEAC és a DTE férfi tornászai korlát s talajtorna gyakorlatokat mutatnak be, ami minden bizonnyal még jobban emelni fogja az amúgy is kimagasló sportesemény nívóját.

A DTE rendezősége ezúton is meghívja a nagyérdemű közönséget versenyére s kéri, hogy belépőjegyről a várható nagy érdeklődés miatt lehetőleg elővételben gondoskodni szíveskedjék. — Jegyelővétel ifj. Gyürky Sándor papírkereskedésében, Kossuth u. 11. sz. és szerdán a Csokonai Szinház tornapénztáránál.

Gyógyítja..

hogy a fájdalom öregít.
Ezért használ fejfájás,
rossz közérzet,
fájdalmak ellen

Pyramidon
TABLETTÁT
BAYER

Hollandi üzenet Debrecenbe

Mindnyájan emlékszünk még arra, hogy a jószívű hollandok milyen sok vézna magyar kis gyermeket vittek ki Trianon után Hollandiába és milyen nagy szeretettel bántak ott velük. Debreceni gyermekek, ma már felnőttek, szintén élvezték ezt a holland szeretetet. Azóta nagyot fordult a világ. Most meg magyar szeretet sugárzott holland atyafiak felé. *A debreceni jószívű magyarok szeretetcsomagot küldtek címzetlenül* a katonáknak kiosztás végett. Ezeknek a szeretetcsomagoknak egy részét *figyelmes tényezők a holland tisztjelöltek hadifogolytáborába irányították.*

Onnét dr. *Pass* László debreceni evangélikus tb. esperes-lelkész az egyik holland tisztjelöltől tábori lapot kapott, amely a szeretetcsomagokat küldő jószívű debreceni magyaroknak szól a következő holland szöveggel:

»Igen tisztelt Uram! Nem régen néhány csomagot kaptunk az Ön honfitársaitól *megemlékezésül azért, ahogy őket fogadták a mult háború után Hollandiában.* Legyen szives köszönetünket kifejezni a külön táborban elhelyezett holland tisztjelöltek nevében ezért az ajándékért. Mi tudjuk, hogy minden a mi Urunk Istenünk akaratából és kegyelméből történik. Az Úr áldja meg Önt és Szeretteit. Valamennyiünk nevében B. W. de Waal Malchyt. M. Stammlager 371. Stanislau, Galizien.« (E s magyar szöveg dr. Kállay Kálmán egyetemi professzor úr fordítása.)

Jól esik olvasni ezt a pár sort, ami mögött meleg holland szivek dobognak meleg magyar szivek felé a háború legnagyobb tombolása közben és jól esik olvasni a keresetlenül egyszerű s őszinte bizonyságtevését is a férfias, erős hitnek a rövid üzenetben. Jól esik mindez, mert ezek a magasztos érzések vannak arra hivatva, hogy egy új világot teremtsenek a világháború lezajlása után az egész Földön.

Hölgyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP,
ha „KALAPIPAR"-nál
Széchenyi-utca 7. szerzi be
TURBANSZERŰ FAZONOK IS
P 55.—-től

Tánciskolák

* Schaff tánciskolájában, a Koronában szerdán 5 órától ünnepi össztánc. Az új tanfolyamra beiratások elfogadtatnak.

*

* Vattay tánciskolában december 21-én diákkolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

DEBRECZEN 8 OLDAL 1943 XII. 7.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, december 4-én reggel 8 órától, december 11-én reggel 8 óráig: Megváltó, Piac u. 18. tel. 14-69. Muraközy, Piac 72. tel.: 30-35. Bocskay, Cegléd u. 22. telefon: 29-14. sz. — Csokonay, Mester u. 43. telefon: 10-15. — Árpád-fejedelem, Csapókert, Jánossy utca 44. szám.

840 ezer pengőt

tesz ki az az összeg, mely a város és a városi vállalatok és üzemek tisztviselőinek és alkalmazottainak jut az idén karácsonyi segély címén.

A városi tisztviselői és alkalmazotti kar méltán rászolgált erre a segítségre. Nemcsak a drágaság okolja meg a fokozottabb mértékű karácsonyi segélyt, hanem az is, hogy a tisztviselők és alkalmazottak a rendkívüli viszonyok folytán fokozott munkateljesítményt nyujtanak. Alig van hivatal és munkahely, hol ne késő estig tartson a munka. Valóban dupla munkát végez ma mindenki a hivatalokban. Megérdemlik tehát a tisztviselők és alkalmazottak, hogy gondjaikon a karácsonyi ünnepek közeledtével segítsenek.

Természetesen az adófizetők pénzéből kerül fedezet a rendkívüli kiadásra. Ezért a hála és elismerés a névtelen adófizetőt, illetve az adófizetők összességét illeti.

Nem felesleges erre rámutatni, mert máris hallani olyan hangokat, melyek pártszempontokat vegyítenek a dologba. A hála csak a névtelen adófizetőt illeti meg, aki a mai nehéz időkben tudatában van kötelezettségeinek a köz, az állam iránt, éppen úgy, mint a tisztviselő és alkalmazott.

— **A dominikánus plébánia istentiszteleteinek sorrendje.** Hét órakor rózsafüzéres szentmise kitett legméltóságosabb Oltáriszentséggel, 8 órakor csendes szentmise, 9 órakor énekes nagymise szentbeszéddel, fél 12 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel. Este fél 6 órakor szentbeszéd, szentséges litánia áldással.

— **A Kormányzóhelyettes özvegye** a levente-leány tanács alakuló ülésén. Az ünnepélyes ülésen a Kormányzóhelyettes özvegyének vitéz Béldy Alajos altábornagy, az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője átnyujtotta a mozgalom legmagasabb védnökét megillető rangjelzést.

— **Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter megnyitota a regős cserkészek kiállítását.** Az országos főcserkész két gyimesbükkösi sokgyermekes székely családnak átadta a cserkészfillérekből vásárolt tiszaborkúti telepes ház kulcsait.

— **Csütörtökön ülést tart a képviselőház pénzügyi és véderő bizottsága** és az egyszeri hadkötelezettségi adóról és a rendkívüli hadiadóról szóló törvényjavaslat módosítását tárgyalják.

— **A nyilastelepi KIE serdülő-csoport a Főméltóságú Kormányzó** Úr névnapjának előestéjén István testvér vezetésével hensőséges családi teadélutánt rendezett, melyen a tagok szabadon választott önálló műsor keretében tették változatossá az együttlétet. Ez alkalommal írta alá valamennyi ifjú a harcoló honvédeinknek küldendő Bibliákat és vallásos könyveket.

Ermet, régipénzt, háborús sapkajelvényt, — sportérmet magas áron vesz

ÉREMGYÜJTŐ

Debrecen, Nyil-utca 111 szám. Régipénz és érem ügyben tanácsadás, — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—9-ig

Az ötödik halálos ítélet Nyiregyházán

Elsötétítés alatt betört, kötél általi halálra ítélték

A nyiregyházi törvényszék néhány hét leforgása alatt öt halálos ítéletet hozott. Legutóbb Demeter József 30 éves nyiregyházi rovottmultú felett ítélkezett. A vád szerint Demeter, aki eddig 11 évet föltört börtönben különböző bűncselekményekért, október 26-án a késő esti órákban betört az egyik legnagyobb kisvárdai ruhásüzletbe. Itt összecsomagolt három rend ruhát, két télikabátot, azonban zsákmányával nem tudott elmenekülni, mivel a betörést észrevették és Demetert a csendőrség letartóztatta.

A tárgyalás folyamán Demeter elmondotta, hogy **vőlegény volt és szép ruhára volt szüksége, azért követte el a betörést.**

A nyiregyházi törvényszék Demetert az elsötétítés alatt végrehajtott bűncselekményéért kötél általi halálra ítélte.

— **Verdier bíboros unokaöccsét meggyilkolták.** Verdier bíborosnak, Páris volt érsekének unokaöccsét két terrorista agyonlőtte. Az áldozat Pétain tábornagy propagandahivatalának volt bergeraci megbízottja.

— **Elégett Torinóban Kossuth Lajos bibliája.** Kevesen tudják, hogy Kossuth Lajos templomi bibliáját és énekeskönyvét, amelyet a torinói számüzetésben használt, a torinói valdens-református templomban őrizték. A két öreg könyv azért is értékes volt, mert Kossuth számos aláhúzását és széljegyzeteit tartalmazta. Hír szerint a két értékes könyv az egyik legutóbbi bombázás alkalmával, amikor a templom elpusztult, a lángok martalékává vált.

— **Hódmezővásárhely rosszul gazdálkodott, pénzügyi ellenőrzés alá helyezték.** A város helytelen gazdálkodását mutatja az a körülmény, hogy a legutóbbi két évben a város egy és egynegyed millió pengő államsegélyre szorult. Most a város vezetősége mellé megfelelő szakmultudással rendelkező tisztviselőket osztottak be.

— **Történelmi okokból elhalasztott esküvő.** Péter jugoszláv exkirály december közepére kitűzött esküvőjét bizonytalan időre elhalasztották éspedig a szövetségesek egyhangú véleménye alapján, mely szerint a jugoszláv történelem jelenlegi tragikus órájában az idő erre nem alkalmas.

— **Tömeges bombahalál a berlini állatkertben.** Berlini jelentés beszámol arról, hogy a város elleni angolszász légi támadásnak igen sok állat esett áldozatul. Egyedül az elefántok közül kilencet vesztett a berlini állatkert.

— **Gopcsa Gergely halála.** Rövid szenvedés után 67 éves korában meghalt Gopcsa Gergely nyug. MÁV főintéző. Halálát feleségén és gyermekein kívül kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— **Díjtalan hangversenyeket rendeznek Berlin bombázott városnegyedeiben.** A német főváros zenekarai a súlyosan megrongált lakónegyedekben kikeresnek egy-egy megfelelő termet és ingyen szórakozást nyujtanak a sokat szenvedett lakosságnak.

* **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének tárgysorsjáték-húzása** december 8-án délelőtt 10 órakor az Arany Bika dísz ermében.

* **Új tanfolyam** kezdődik december elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Szabó Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíró iskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

* **Műterem** vasárnap egész nap nyitva. Szipál udvari fényképészmester.

* **Gyermekéről** otthonában ragyogó felvételeket készít Berzéki műterem, Piac-u. 38. Telefon: 31-35.

— **Kormányzógyűrűs doktoravatás a szegedi egyetemen.** A szegedi Horthy Miklós tudományegyetem Miklós-napján ünnepi ülést tartott, amelyen a bölcsészettudományok kormányzógyűrűs doktorává avatta fel Vincze Sándor tanítóképzőintézeti tanárt. Az ünnepi ülésen a Kormányzó Úr képviseletében báró Wlassich Gyula államtitkár jelent meg.

— **Japán bombavetők támadást intéztek Kalkutta ellen.** Mint Új-Delhiből jelentik, a támadás károkat okozott és áldozatokat követelt.

— **Pető István nyug. MÁV állomáselőljáró meghalt.** Hosszú súlyos szenvedés után életének 67-ik évében meghalt Pető István nyug. MÁV állomáselőljáró. Halálát felesége, özv. Pető Istvánné Hartmann Mária, gyermeke: István feleségével, egri Cseke Erzsébettel, valamint testvérei, sógornői, sógora, nászasszonya és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Az ácsok szakosztályi ülést tartottak** és ezen elhatározták, hogy fejenként 6 pengőt adnak a karácsonyi segélyakció javára. Igy összegyűlik 204 pengő. Ezenkívül a tehetősebb ácsok külön saját személyükben is adakoznak.

— **Egymilliópengős nyereményt sorsolnak ki január 3-án** az erdélyi nyeremény kölcsönkötvények legközelebbi húzásán, melyen a fő-nyeremény is kihúzásra kerül.

— **Carmona portugál államelnök fogadta dr Csang-Csient, az új csungkingkínai követet** és Norwebi új USA követet. A két új követ átnyujtotta megbízólevelét.

— **Új vezérkari főnökhelyettes Törökországban.** Kazim Orbay vezérezredes, a Kelet-Anatóliában állomásozó 3. török hadsereg parancsnokát helyettes vezérkari főnökké nevezték ki.

— **Lezuhant egy repülőerőd 6000 font bombaterhével** a northamptonshirei Deepthorpe közelében. A szerencsétlenség következtében 30 ház megrongálódott, többen megsebesültek.

— **Az Ipros Kör kultúrszakosztálya** kitűnően sikerült ünnepélyt rendezett Miklós-napja alkalmából az Ipartestület dísztermében, mely teljesen megtelt közönséggel. Szondy László karnagy vezényletével az Iparos Dalegylet a Himnuszt énekelte el, majd Krisch Károly tartott értékes ünnepi beszédet. A műsor változatos és gazdagtartalmú volt. Kiemelkedtek Oláh Sári, Seprényi szavalata, melyekhez méltóan társult Varga Jucika magyar dalokkal. Megérdemelte a tapsokat. Zs. Molnár Ibolya saját novelláját olvasta fel. Balogh József és Oláh Sarolta szavalata után az Iparos Dalegylet elénekelte a Szózatot s ezzel a szépen sikerült ünnepély véget ért.

CSAK EGY RUHAT,

de

Fábiántól

Ferenc József út 43. Svetits palota.

Telefon: 37-86.

Ujszülött fiát jött megnézni egy büntetés elől menekülő perecsenyi kereskedő, a debreceni rendőrség őrizetbe vette

A perecsenyi csendőrség néhány napja körözést adott ki Bánki Horváth Mihály perecsenyi kereskedő ellen, akit árdrágításért héthónapi elzárásra ítélt a bíróság. Bánki Horváth azonban a büntetés kitöltése elől elment falujából és hetek óta bolyong városról városra. Legutóbb Ungvárott katonának akart jelentkezni, hogy kivigyék a frontra és így szabaduljon meg a büntetéstől.

Szombaton értesült arról, hogy feleségének, aki a debreceni szülészeti klinikán feküdt, fiúgyermeke született. Nyomban Debrecenbe utazott, hogy feleségét és kisfiát meglátogassa. A látogatásán azonban rajta vesztett, mert a debreceni rendőrség a perecsenyi csendőrség körözése alapján felismerte és őrizetbe vette. Kihallgatás után Perecsenybe kísérte, ahol átadják az illetékes kir. ügyészségnek büntetése kitöltése végett.

— **Budapesten a gyógyvíz és szikvízfogyasztás ez évben tízmillió literrel emelkedett.** Összesen 42.9 millió liter volt a fogyasztás. Ivókúrák céljára is elfogyasztottak a forrásoknál 250.000 liter vizet.

— **Dr Kernler Kálmán nyug. pénzügyi államtitkár** évtizedeken át teljesített közszolgálat után 71 éves korában meghalt.

— **A cukorkaüzletek mentesek a számolólap-illeték alól,** mint azt közölte a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a pesti cukorkaárusok kérésére. Ha a cukrászdákban, cukorküzletekben süteményt is adnak ki és ott fogyasztják el, ezek után számolólap-illetéket kell fizetni. A cukrászdákban a cukorkaeladás is számolólap-illeték alá esik.

— **A cipőkereskedők kijelölésének felülvizsgálását megkezdték az egész országban,** mert meg akarják szüntetni azt a káros jelenséget, hogy egyik helyen sok a kijelölt cipőkereskedő, másik helyen pedig nincs elég cipőkereskedő. A kijelölést elsősorban azoktól vonják meg, akik a cipőkereskedést csak mellékesen üzik.

— **Az orosz istentagadók vezére meghalt.** A szovjet istentagadó mozgalom ismert vezetője, Jaroszlavszkij — mint Moszkvából jelentik — meghalt. Jaroszlavszkij egyike volt a legrégibb bolsevistáknak és főszerkesztője volt az „Isten nélkül" című vallásellenes lapnak. (MTI.)

— **Nagyváradon a Horthy István-telepen** 20 új ONCsA-házat avattak fel vasárnap ünnepélyes keretek között. A többgyermekes családok a házakhoz kerteket is kapnak.

— **Rendőri hírek.** Kabátot lopott a nadrághoz Kardos István horvátországi menekült, Simonffy-utca 30. szám alatti lakos, aki Kupfer Jenő kereskedőtől előbb lakásáról egy nadrágot, azután Csapó-utcai üzletéből egy zakót lopott. A rendőrség most őrizetbe vette Kardost, aki két hétig alkalmazottja volt Kupfernek és ezidő alatt követte el a lopásokat. — Weisz József Csokonai-utca 4. sz. alatti lakos feljelenést tett a rendőrségen, hogy ellopták télikabátját 300 pengő értékben. — Kovács Róza Kanális-utca 40. szám alatti lakos télikabátját ellopták a Kiss cukrászdából. A tettes hátrahagyott saját kabátjáról megállapították, hogy a lopást egy fiatalkorú nyiregyházi leány követte el.

MUNKÁSKÖLTŐ VERSE

Magyarok

Otthont óhajtottunk
S megadta az Isten,
S ezer éve takunk
Kegyelméből itten.

'S ha szívünk mint multban
Ma is úgy lelkesül,
Egy másik ezer év
Csak is úgy teljesül.

Honfiúnak lenni
Legeslegszebb erény,
Csak benne lakozik
Hit, szeretet, remény.

S könnyebb a Golgotát
Járni a kereszttel,
Hű magyar szívünkben
Hazaszeretettel.

Mely úgy világítson
Izzon, égjen lángja,
Mint a sötétségben
A meggyujtott fáklya.

Kell, hogy szent igénk,
Hogy valóra váljon,
Kell, hogy legyen egyszer
Ünnep a világon.

OLÁH SÁNDOR.

Felavatták a KIE új nyolcemeletes székházát

Az évtizedek gyüjtőmunkájával és másfélmillió pengős költséggel a budapesti Vass utcában megépített modern nyolcemeletes KIE központot, a Keresztyén Ifjúsági Egyesületek székházát —, vasárnap átadták rendeltetésének. Az avató ünnepen megjelent a KIE világszövetség főtitkára, dr **Prosch Károly** Genfből, **Fáy István** államtitkár, **Balogh Jenő,** a református egyház világi elnöke, báró **Radvánszky Albert** koronaőr, az evangelikus egyház egyetemes felügyelője és a magyarországi protestantizmus vezető egyéniségei.

Ravasz László püspök avatóbeszédében hangoztatta, hogy akárhogy dől ez a háború, a közös újáépítő munkára nincs más út, csak a Krisztus nevében egyesülő, imádkozó és hivő ifjúság. — **Gergely István KIE** elnöke megköszönte mindazok fáradozását, akik az új intézmény megvalósításán dolgoztak.

— **Hivatalos jelentés szerint** Rómából 10.000 zsidó vagy zsidószármazású egyént távolítottak el. A zsidókat koncentrációs táborokba szállítják. Az intézkedések által felszabadult lakásokba a bombakárosultakat és a délolaszországi menekülteket helyezték el.

— **Az Egyesült Államokba évente 107 kínai vándorolhat be** a legujabb rendelkezés értelmében. Ez a rendelkezés nem érinti kellemetlenül a kínaiakat, mert megszünt a különbség fehérek és kínaiak között, mivel ugyanazon elbánás alá esnek a bevándorlás tekintetében, mint az európaiak. Amerikában ma egymillió kínai él.

— **A palesztinai hatóságok elrendelték,** hogy általános házkutatást tartanak fegyverek után, mivel sok a merénylet a katonai teherautók ellen az utóbbi időben.

— **Halott betörőt találtak az egyik agárdi villában.** Tegnapelőtt reggel Agárdon borzalmas leletre bukkantak az éjjeli őrök. Az egyik betört ablakú villában az összetört bútorok között egy emberi hullára akadtak. Megállapították, hogy a holttest egy betörővel azonos, mert még holtában is szorongatta a betöréshez szükséges szerszámokat. A halott fekvéséből arra lehet következtetni, hogy valaki, vagy valami megzavarta a munkájában, amitől annyira megijedt, hogy szívbénulást kapott és az ölte meg.

Karácsonyra

ezüstneműt, sveici órát már most

rendelje meg Szelecsényinél,

Sas-utca 2. szám. Telefon: 26-60.

— Dr Zsoldos Benő nyug. táblabírót Budapesten a villamos halálragázolta. Az idős úr a ködös időben nem vette észre a villamos közeledtét, mely elütötte és métereken át tolta maga előtt. Holtan húzák ki a kerekek alól.

— Összeszúrkála a detektíveket Farkas Sándor kecskeméti napszámos, akit betörés miatt kerestek és az egyik kocsmában megtaláltak a detektívek. Egyikük önvédelemből a késével életveszélyesen támadó Farkasra lőtt, aki összeesett és pár perc multva meghalt. Zsebében pénzt, női aranyórát, álkulcsokat és feszítővasat találtak.

— Az egerek felgyujtottak egy házat. Besenyszögön Lévai Józsefné kosarát, melyben légypapír, pótkávé és könnyen gyuló pirosvégű gyufa volt, az egerek rágcsálni kezdték. A rágások következtében a gyufa meggyulladt, hatalmas tüz keletkezett, melyet csak nehezen sikerült eloltani.

— Debrecen város gazdasági bizottsága december hó 9-én, csütörtökön délelőtt 11 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart. Ezúton is felkérem a bizottság igen tisztelt tagjait, hogy az ülésen megjelenni szíveskedjenek. Polgármester.

Gyászrovat

Özv. nemes Pósalaky Istvánné Veréb Juliánna életének 68-ik évében elhunyt. Temetése szerdán 2 órakor lesz a díszteremből református szertartással. Gyászolják bánatos gyermekei, unokái, testvére, sógorai, sógornői és a kiterjedt rokonsága. Lakásunk: Vígkedvű Mihály-utca 37. szám. Temetési: Csurka cég rendezi.

Sütő János hadirokkant 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető 4. ravatalozójából. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kovács István motorszerelőtanuló 16-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a 3. ravatalozóból. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Forrón szeretett drága gyermekünk, testvérünk, unokánk, Mária Magdolna elhunytával ért nagy bánatunkban részvéttel osztozó rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik temetésén megjelentek, ravatalát szebbnél szebb koszorúkkal díszítették, ezúton mondunk köszönetet. Nagy Béla cipőkereskedő nejével, családjával.

SIDÓ GÉZÁNÉ SZÖTS ALOJZA

nyug. MÁV főművezető neje, 68 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó teréből. Elhunytát ferjén és gyermekein kivül nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Hajnal u. 29. szám.

Temetését Bartha vállalata végzi.

Mélységes fájdalomtól összetörve, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy felejthetetlen drága jó édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, dédmama, testvérem, sógornőm és kedves rokonunk

özv. nemes
PÓSALAKY ISTVÁNNÉ
szül. VERÉB JULIANNA

áldott életének 68-ik, özvegységének 20-ik évében, rövid szenvedés után december hó 5-én d. e. 11 órakor visszaadta Teremtőjének.

Kedves halottunk földi maradványait 1943 december 8-án, szerdán délután 2 órakor fogjuk a Köztemető díszravatalozó teréből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után elhunyt kedvesei mellé örök nyugalomra helyezni.

Végtiszteségtételre rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk.

Drága emlékét örök szeretettel őrizzük!

A halálra ítélt anyagyilkos megőrült a fogházban

A nyiregyházi törvényszék pár hete halálraítélte **Molnár Gyula** 21 éves tiszarádi lakost, aki a nyár folyamán felesége segítségével megfojtotta özvegy édesanyját. — Ezután a holttestet a konyhában egy szegre felakasztották, hogy azt a látszatot keltsék, mintha öngyilkosság történt volna.

A törvényszéki ítélet után, — mely a gyilkos fiúra halálbüntetést, feleségére mint tettestársra életfogytiglani fegyházat szabott ki. — **Molnár Gyula nem tudot megnyugodni.** Éjszakákon át nem aludt, rémlátásai voltak, a bűntudat tépte, mardosta lelkiismerete. Mindehhez hozzájárult **a halálfélelem, őrjöngési rohamai voltak és a napokban elméje meg zavarodott, az anyagyilkosból dühöngő őrült lett, akit a fegyházból az elmegyógyintézetbe szállítottak.**

Virraszt a magyar lélek

Az ország öt legnagyobb női egyesülete, az Egyesült Női Tábor, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, a Magyar Katolikus Nőegyesületek Szövetsége, a Nőegyesületek Szövetsége és az Erdélyi Nőszövetségek **„Virraszt a magyar lélek"** jelmondattal kezdte meg munkaközösségi munkáját és megalakulása alkalmából naggyülést tartott.

A gyülést **Keresztes-Fischer Ferencné**, az Egyesült Női Tábor elnöknője nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a mai világégésben **a férfiak mellett a magyar női társadalomnak is meg kell állnia a helyét.** A háború okozta nehézségeket békésen kell elviselnünk — mondotta. — Utalt a finn nők nagyszerű példájára és rámutatott **arra, hogy** a hazáért dolgozni **nemcsak** kötelesség, hanem Isten szolgálata is.

Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke örömének adott kifejezést, hogy végre összefogott a hatalmas magyar női társadalom. A csüggedő férfi mellett — mondotta — nagy érték a bizó női lélek.

Virraszt a magyar nő — fejezte be beszédét **Tasnádi-Nagy András,** — virraszt hű szívvel, nagy próba alatt álló hazája sorsa felett. Virraszt a magyar nő és ez a nemzet nem bukhatik el.

KÖZGAZDASÁG

Horthy Miklós a kenderesi gazda

Miklós napján Kormányzó Úr felé száll minden magyar ember hódolatteljes gondolata. Vezéri és államfői áldásos tevékenységének szinte minden mozzanata benne él a magyar nép tudatában. Ám mint gazda, mint a kenderesi uradalom birtokosa is példát adó irányító tevékenységet fejt ki a Főméltóságú Úr.

A tiszántúli gazdákat méltán érdekli a legelső tiszántúli földbirtokos gazda élete.

Kállay Miklós, a jelenlegi miniszterelnök érdekes tanulmányt írt még néhány évvel ezelőtt a „Horthy Miklós" című díszes albumba a kenderesi gazdáról. Ebből a tanulmányból idézünk néhány részletet a következőkben:

*

Az európai kontinens legszárazabb része Magyarországon fekszik: azon a területen, amelyet Jászberény, Tiszafüred, Karcag Mezőtúr, Szolnok határolnak körül. Ennek a földrajzi és meteorologiai területnek kellős közepén fekszik **Kenderes község, határában az ősi Horthy-birtokkal, amelyen most Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója gazdálkodik.**

Ez a terület időjárásban a legszélsőségesebb. Talán az Uristen akarata, hogy az, aki a magyar nép sorsának irányítója és a magyarság vezére, már **otthonában meglássa a magyar szélsőségeket** Nem csak a magyar temperamentúra, de vele a magyar temperamentum változékonyságát is. És meg kellett tanulnia kisgyermek korában, hogy ez a föld a küzdelmek földje, ahol csodálatos élet fakasztható növényben, állatban, emberben egyaránt, de küzdelmek nélkül semmi sem megy és a küzdelem örökös. Ezen a földön keményedett meg ez az emberfajta, amely a Horthyakat adta ennek az országnak.

A kenderesi birtok igazi magyar középbirtok az ezerholdas kategóriában. Földje öserejű, de nehézmívelésű, **a kezelés sok gondot ad.** Magyar föld. Megterem mindent, ha ő is úgy akarja és ha a jó Isten segíti hozzá. Ad megélhetést, de csak annak, aki, szereti a földet, nem csügged el és mindent meg is ad a földnek. Talán ez az oka, hogy ennek a vidéknek a népe nem földsóvár nép. Szereti a földjét, mert hiszen az az élete, munkája, mindene, de nem a szerző vágyával, hanem úgy, mint aki együtt akar élni avval a darab földdel, megismerni, fejleszteni, engedelmesebbé tenni akarja.

A főméltóságú család kenderesi uradalma 1737 kat. hold terjedelmű, de **ebből a Kormányzó Úr örökölt törzsbirtoka mindössze 761 hold,** míg a többi néhai Horthy Szabolcs és Horthy István hagyatékaként szállott a család tagjaira. A kastélyt övező mintegy 20 hold belsőségen kivül **az egész birtok két major körül fekszik. Megoszlása, művelési ágak szerint** a következő: szántóföld 1280 kat. hold, kert 30 kat. hold, legelő 200 kat. hold, fásítás 55 kat. hold. A többi földadó alá nem eső terület.

A szántóföldi növénytermelés eredményei a legjobb művelés mellett is, sajnos, a legszélsőségesebb határok között mozognak. Igy búzából, rekordtermés gyanánt, magyar holdanként 13.7 q maximumot is elértek, míg ugyanilyen területen 1.5—2q-s katasztrófális hozam is előfordult. Hasonló az eset a többi termelvényeknél is, így például az exportra termelt angolborsó hozama magyar holdanként 3—14 q között ingadoznak, a tengeri 10—60 zsák közötti csöves termést ad.

A gazdálkodásban az állattenyésztés érdekei a mértékadók. A szántóföldi takarmánytermésen kívül 200 hold legelő szolgál az állatállomány ellátására: ebből 50 holdat évenkint legalább egyszer rendszeresen kaszálnak. Az 50 holdon 350 q, de kivételes jó esztendőben 7—800 q szénа is terem.

Az állatállomány természetesen ennek megfelelően nagylétszámú, kitűnő minőségű.

A birtokok jövedelmezősége még jobb esztendőkben is feltűnően kevés, gyenge termés és rossz terményárak mellett pedig a gazdálkodás jelentős ráfizetéssel jár. Az alacsony jövedelem hányadossal szemben a gazdaságot aránytalanul nagy üzemi kiadások terhelik.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a birtok az adott körülmények között a kitűnő vezetés és kezelés mellett mindenkor eléri az elérhető legjobb eredményeket s nagyobb intenzitásra való törekvés ezidőszerint céltalannak és megvalósíthatatlannak látszik.

*

Horthy Miklós, mikor a háború után hazajött, azonnal átvette a gazdaság vezetését. Akkor is, ma is lóháton járja be a határt szóba is áll az emberekkel, mindent tud, minden iránt érdeklődik és nagyon szereti a földjét. **De legjobban szereti a ménest.** Talán a legjobb és legszebb tellvér mé-

karácsonyi ajándékokat!
Kántor Ernő és Társánál
szerezzük be

nes ma Magyarországon, amely magán tulajdonban van a kenderesi.

A méneshez vezet mindennap az első útja, ismeri őt minden csikó, várják a simogatását. Kevés ma már a ménes Magyarországon, de ő megtartotta, fejlesztette, pedig nem jövedelmező. De ezt kellett tennie, mert magyar ember, nagy úr és mert ezt áldozatos kötelességének tartja. **Lovas ember is volt mindig, mint minden Horthy.** A keresztsorokkal megrakott táblán 15—20 keresztsor esik egy-egy táblára — ma is úgy megy keresztül, hogy végigugratja a sorokat. Csillog az aratók szeme, mikor ezt látják, de még jobban mikor jön az aratóbál, ahol a háború előtt — felkérték a ringószoknyás hevesi menyecskék a földesurat és ő megforgatta őket: a Főméltóságú Asszony pedig az aratógazdával nyitotta meg a bált.

*

A kenderesi avaron látta meg és az asszályok keservén határozta el a Főméltóságú Úr, hogy ezt így nem maradhat. Nem lehet, hogy a magyar föld amelynek olyan sok embert kell eltartania — még pedig jobban kell eltartania, mint ahogy most tudja — a kedvezőtlen időjárás, szárazság miatt, sokszor nem adta meg azt amire az egész nemzetnek szüksége van **Eldöntötte, elhatározta, az öntözéses gazdálkodás meghonosítását az országban.** Csak az ő örök hitének és akaratának köszönhető, ha ez meg fog valósulni.

A kastély benn fekszik a faluban. Olyan amilyennek lennie kell. Sok nagyobbat, pompásabbat ismerek, de ilyen szépet egyet sem. Majdnem az utcára nyilik, mint a régi kúriák mindegyike. **Hátamögött nagy terjedelmes kert, sok szép,** öreg fával, de még több új telepítéssel. A tölgyfaültetések egészen hirtelen növekedést mutatnak, de még meglepőbb a különböző fenyők és díszfenyőféleségek vegetációja, üdesége. Még aránylag fiatalok, nem tudni még, ha mélyebbre megy a gyökerük, megtartják e mostani fejlődésüket, de ha igen, **a fenyőültetés kérdése el van döntve az Alföldön.**

*

Ha valaki a Főméltóságú Úrékkal együtt járja be a gazdaságot a ménesnél csak a Főméltóságú Úr beszél, vezet, mutat és magyaráz. A gazdaságban is inkább. A tanyákon a Főméltóságú Asszony mond már sok mindent az alkalmazottak életéről, az asszonyokról, a főzésről, a gyerekekről, ha pedig a kertbe megyünk, mind a ketten megállanak egy-egy fa, egy-egy ültetés előtt. Főméltóságú Asszony pedig különösen a virágok előtt és lassanként ő veszi át a vezetést. Ha azután a zöldségeskertbe érünk, ott már csak a Főméltóságú Asszony vezet, látni, hogy az ő birodalmába érkeztünk.

Nagy itt a rend, a tisztaság, a lányok éppen szedik a holnapi piacra valót — amit be kell vinni eladni, mert a **kertészetnek külön könyvelése van és így igyekezni kell, hogy lehetőleg fenn is tartsa magát.**

*

Sajnos — és azt hiszem ezt a főméltóságú pár nevében írhatom le — **nagyon kevés az idő, amit otthon, Kenderesen tudnak tölteni.** A kormányzás nagy gondja, mindennapi reggeltől estig tartó elfoglaltság alig enged napokat, amikor a Kormányzó Úr igazán gazdaságának élhetne. Gazdaságának és falujának, mert az is nagyon szívéhez nőtt. Ismeri az embereket, elbeszélget velük. **Az elöljárók, a községi bíró minden évben meg vannak hívva a Főméltóságú Úr asztalához.**

Az ország ura, a földesúr, falusi házban **együtt** ebédel a község bírájával: **ez az a kép,** amely hiányzott történelmünkből, de **amelyre vágyott ez a nép.** Vágyakozása Mátyás király köré szőtt ilyen legendát és most boldog, mert a legenda megvalósult.

SPORT

Ha a támadósornak jobban megy, nagy gólaránnyal győzhetett volna a debreceni csapat

DVSC—Elektromos 2:1 (1:1). A kellemetlen, nedves idő ellenére több, mint 5000 néző volt kíváncsi a DVSC döntő jellegű mérkőzésére. Mérkőzés előtt a debreceni csapat nyugodtan készülődik, az Elektromosnál, — mint várható volt — a mérkőzésig minden rendbejött és Rozsáli is vállalta a játékot. Herr, az egyik kijelölt partjelző nem érkezett meg, így Székely Árpád játékvezető Harsányi László és Kiss Ferenc partjelzőkkel vonult ki. A pálya nehéz, mély talajjal várta a csapatokat, a havat azonban teljesen letakarították. A DVSC: Keskeny — Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mester, Sidlik csapattal, az Elektromos pedig: Bakon, Pálinkás, Kállai — Pázmándy, Börzsei Búzássy — Rozsáli, Hidegkúti, Marosi, Dobos, Zlonszky összeállításban kezdi a játékot.

Az első tíz percben Elektromos támadások veszélyeztetik a debreceni kaput. A 3. percben Zlonszky fordulásból remek felsősarkos lövést küld kapura, Keskeny bravurosan véd. Két perc mulva Rozsáli húz el B. Nagy mellett, de lövését biztosan fogja Keskeny, Zlonszky nagy lövését üti ki a következő percben és csak meleg pillanatok után szerzi meg a labdát. Ezután feljön a DVSC Szabó, majd Tisza fut ki a labdával vonalon, Sidlik beadását Szilágyi élesen a léc mellé fejeli. Csokai hatalmas szabadrúgását Bakon védi. Az Elektromos gyors szélsői révén veszélyesen támad és Rozsáli átadásából Marosi jó lövést ad le, Keskeny szögletre üti a labdát. B. Nagy remek labdával indítja Szilágyit a középcsatár három emberen átmegy, de lövésébe a jól keresztező Kállai belelép. Keskeny kifutással ment Dobos elől. Állandóan a debreceni félény. Kállay szögletre szerelí Szilágyit egymásután öt szöglettel veszélyeztet tíz percen belül a debreceni csapat. Az egyik után kavarodás támad Sidlik szívósan játsza át magát az Elektromos védőkön, már tisztán áll, mégis önzetlenül a jobb szögben álló Tiszához gurít, aki élesen bevágja a DVSC gólját. 1:0. Csokai szabadrúgása a sorfalról a feleősarokra pattan. Bakon alig tudja elhárítani. B. Nagy szép labdáját Tisza jól veszi át, lefut és lövése alig kerüli el a kaput. Sidlik előtt a 38. percben nagy helyzet nyilik meg, utolsó pillanatban azonban Pálinkás belenyulva szerelí. Szabó viharzik el szélen, lövését Bakon fogja. A nyomasztó DVSC félény közben Pázmándy hosszú keresztlabdájával Zlonszky lefut, szögletre szerelik. A szöglet után kavarodás támad, Keskeny is kint van a kapuból és a labda Mester fejéről a hálóba hull. Balszerencsés öngól. Kezdés után mindjárt vége is a félidőnek.

A II. félidőben ismét 15 perces Elektromos félény alakult ki. Ebben a játékrészben sokkal frissebben mozognak a fővárosiak. Marosi kátor, de elcsúszik és oda a nagy helyzet. Nagy II. kézzel húzza vissza Zlonszkyt. Marosi szabadrúgását Keskeny szépen védi. Közben Szilágyi veszélyes kilövését Kállai menti. Zlonszky beadását Rozsáli élesen, félmagasan fejeli sarokra, Keskeny pompás ellövéssel tisztázza a nehéz helyzetet.

A DVSC ezután fokozatosan feljön és hevesen ostromolja az Elektromos kaput. A 19. percben meg is szerzi a mérkőzés sorsát eldöntő gólt. Nagy II kereszlabdájával Sidlik elfut, remek húzással Szilágyihoz továbbít. A nyurga középcsatár ügyesen megy át Börzsein és lő. A labda a befutó Kállairól visszapattan hozzá, közben Bakon is Szilágyira fut, de a debreceni középcsatár ezemfülesebb és az üres hálóba vágja a bőrt. 2:1 Vége! Debrecen. A közönség tombolva biztatja csapatát és most alakul ki az a periódusa a játéknak amikor négyöt gólt is lőhetett volna a debreceni csapat. Mester két, Sidlik három nagy helyzetet hagy ki. Szilágyi labdájával Szabó gyönyörűen fut el, ivelt beadása a befutó Sidlikhez kerül, aki teljesen tisztán áll két méterre a kaputól, meg belgazitani is van ideje — aztán mellé lő. A 40. percben még Zlonszky beadását Rozsáli a külső hálóra lövi, majd Rozsáli csúnyán megrúgja B. Nagyot, akit két percre kívül ápolnak. Debreceni támadásokkal ér véget a mérkőzés.

A DVSC megérdemelten szerezte meg az értékes két pontot. Minden részében jobb volt a csapat ellenfelénél s ha a támadósorból nem hiányzik a gólképesség, legalább 4—5 gólos eredményt érnek el, bár mindkét felidő elején volt az Elektromosnak is olyan 15—15 perce amikor alaposan megszorította a debrecenieket. A védelemben Keskeny jól védett, Csokai és B. Nagy kitűnően játszott, Csokai nagy technikájának különösen kedvezett a mély talaj. Nagy II. kezdi visszanyerni nagy formáját. Kifogástalanul játszott Orosz és Zilahy, Orosz szép beadásai különösen sokszor hoztak támadásba a csatársort. A támadósor legjobbja ezúttal Szabó volt, aki sok szép támadást vezetett. Sidlik sok gólhelyzetet elrontott, azonban így is mindkét gólban benne volt. A belsők ellen sem lehet kifogás, a nehéz talaj lényegesen hozzájárult a gólra nem váltott helyzetekhez.

Az Elektromos legjobbja Bakon kapus Kállai, Pázmándy, Zlonszky és Rozsáli. Székely Árpád nagyvonalúan vezette a mérkőzést és kifogástalan volt a két partjelző: Harsányi László és Kiss Ferenc is.

Az NB I-ben Ferencváros—BSzKRT 4:1, Ujpest—Csepel 3:2, Szolnok—SzVSE 4:1, Vasas—SalBTC 1:1, Gamma—Diósgyőr 1:0, NAC—Kispest 3:0, Ujvidek—Kolozsvár 2:1.

A DVSC a nyolcadik helyre került fel vasárnapi győzelmével. A bajnoki sorrend a következő:

1. Nagyvárad	13	12	—	1	33:13	24
2. Gamma	13	6	4	3	25:18	16
3. Kolozsvár	13	6	4	3	25:21	16
4. SalBTC	13	6	2	5	28:25	14
5. Kispest	13	7	—	6	34:31	14

6. Ferencváros	12	6	1	5	31:17	13
7. SzVSE	13	5	3	5	23:25	13
8. DVSC	13	4	5	4	18:25	13
9. Ujpest	13	5	2	6	33:29	12
10. Vasas	13	3	6	4	22:23	12
11. Ujvidék	13	4	4	5	20:25	12
12. Elektromos	13	5	1	7	30:38	11
13. Csepel	12	4	2	6	26:27	10
14. Szolnok	13	4	1	8	24:31	9
15. BSzKRT	13	3	3	7	26:35	9
16. DEMAVAG	13	3	2	8	18:33	8

A DVSC ifjúsági birkozói az országos csapatbajnokságban az erős mezőnyben az elődöntők során két vereséget szenvedtek és így kiestek a további küzdelmekből.

1500 néző előtt nagy győzelemmel mutatkozott be a DVSC ökölvívó csapata

DVSC—Törekvés-BTK vegyes 11:5. A DVSC pompás tornacsarnokában 1500 néző előtt nagy sikerrel mutatkozott be a DVSC ökölvívó gárdája szép győzelmet aratva a két BTK öklözővel erősített budapesti Törekvésgárda felett. Nagy küzdelem, parázs hangulat volt, a mérkőzés igazolta, hogy az ökölvívásnak milyen nagy közönsége van Debrecenben.

A mérkőzés előtt bemutató volt, majd Bartha Károly, a DVSC edzője ismertette a szabályokat. Részletes eredmények:

Dobó DVSC győz **Reiter** Törekvés SE ellen. Dobó az első két menetben szerzett pontjaival megérdemelten győzi le ellenfelét.

Kállai TSE—**Veress** DVSC döntetlen. Az első menetben Kállai, míg a másodikban Veress a jobbik. A harmadik menetben már kiegyenlített erők küzdelme folyik. Az eredmény igazságos.

Darázs TSE győz **Szücs** DVSC ellen. A nagyobb rutinú Darázs mind a három menetben fölényben van és megérdemelten győzi le ellenfelét.

Nádházi DVSC győz **Márton II.** BTK ellen. A jobb taktikával nagcoló Nádházi megérdemelten győz Márton ellen.

Vécsi DVSC ellen **Mersitz** TSE feladja a kzdelmet. Vécsi nagy erővel veti magát a küzdelembe, amelynek eredményeképpen Mersitz még az első menetben feladja a számára kilátástalan küzdelmet.

Daróczy DVSC kiütéssel győz **Bán** BTK ellen. Daróczy is nagy erővel veti magát a küzdelembe és már az első menetben a padlóra küldi ellenfelét.

Eperjessy DVSC kiütéssel győz **Jankovits** TSE ellen. Eperjessy pompásan végig támadja az első két menetet, de a kiütés csak a harmadik menetben sikerült.

Égeri TSE győz **Gedeon** DVSC ellen. Hatalmas ütések mérkőzése. Mind a három menetben valamivel többet támad Égeri és megérdemelten nyeri meg a mérkőzést.

A Himnusz elénekléséval ért végett a mérkőzés, amelyet Siák Ferenc mindkét fél teljes megelégedésére kitünően vezetett.

Végeredményben tehát a DVSC csapata 11:5-re győzött a két BTK játékossal megerősített Törekvés ellen. A közönség elégedetten távozott, mert a szép és izgalmas mérkőzést láthatott. A mérkőzés mintaszerű megrendezése Bartha Károlyt dicséri, aki ez alkalommal is megmutatta szakképzettségét.

Csnessy Sándor MÁV műhelyfőnök: Szép küzdelemben, megérdemelten győzött csapatunk. Örülök, hogy ilyen szépszámú közönség vett részt a versenyen. (Dö—Mi.)

A DVSC és a DEAC kosárlabdázóinak szegedi sikere

(A „Debreczen" kiküldött munkatársától.) Nagyszabású női és férfi kosárlabda villamtornát rendeztek vasárnap Szegeden, melyen a debreceni csapatok közül a DVSC férfi, a DEAC női és férfi együttese szerepelt kitünően.

Részletes eredmények:

DVSC—DEAC 33:22 (17:8). A két csapat a következő összeállításban játszott. DVSC: Szőllössy, Arday dr, Kiss Lajos, Kohonitz, Varga, Csere: Kertész. DEAC: Surányi, Erhardt., Hollee, Berta, Nyitray. Cserе: Siegmund Borsos és Hörömpöly. A Szegeden játszott debreceni rangadón meglepő biztonsággal győztek a DVSC kosarasai. Kosárdobók: Varga 13, Kiss 8, Arday dr 6, Szőllössy 4 Kohonitz 2, illetve Berta 6 Hollós 5, Hörömpöly 4, Nyitrai 4, Erhardt 3.

SzVSE—DEAC 39:13 (19:8). Kosárdobók: Molnár és Kovács 10—10, Palásty és Mácsay 8—8, Tasnády 2, Domokos 1, illetve Berta 9, Surányi 2, Erhardt 2.

SzVSE—DVSC 29:28 (18:17). A nap legszebb és legizgalmasabb mérkőzése. A DVSC Varga kiállításával vesztett, pedig győzelmet érdemelt volna. Kosárdobók: Kovács 14, Tasnády és Márton 6—6, Domokos 3, illetve Varga 2, Kiss 6, Arday dr 5, Kohonitz 4, Szőllössy 1.

Budapest—Szeged város vegyes-Debrecen válogatott 45:41 (25:15). Vezette: Kertész (Debrecen) és Palásty (Szeged). Debrecen: Arday dr, Szőllössy, Kohonitz, Kapros dr, Kiss. Cserе: Nyitray Varga, Berta, Budapest—Szeged vegyes csapatában három budapesti élvonalbeli játékos szerepelt Bokody, Novakovszky és Schütter személyében. Kosárdobók: Novakovszky 16, Bokody 9, Domokos 6, Tasnády 4, Palásty 8, Schütter 2, illetve dr Kapros 15, Kiss Lajos 12, Berta 6, Arday dr 4 Szőllösy és Varga 2—2.

Női mérkőzések:

DEAC—SzEAC 34:15 (14:9). Vezette Kocka és Schütter. DEAC: Kiss Magda Barabás, Afonyi, Kerekes, Kiss Éva, Cserе: Bartha és Erdei összeállításban játszott. Remek játék után szép győzelmet arattak a debreceni hölgyek. Kosárdobók: Kerekes 12, Kiss M. 8, Barabás 5, Afonyi és Kiss Éva 4—4 Bartha 2, illetve Peterdy, Orley és Löflör 5—5.

SzVSE—DEAC 26:15 (13:3) Vezette Koczka és Schütter. DEAC: Barabás, Kiss M., Erdei, Afonyi, Kiss Éva. Cserе: Bartha, A fáradt DEAC ellen nehezen győzött a kiváló SzVSE. Kosárdobók: Kovács és Salánky 8—8, Papp R. 5 Szabó 4, illetve Afonyi 6, Barabás 5, Kiss Éva és Erdei Manci 2—2.

A férfiaknál: 1. SzVSE 4 p. 2. DVSC 2 p. 3. DEAC. Hölgyeknél a DEAC és az SzVSE szerepelt a legjobban.

Debreceni siker a női főiskolai tornászversenyen

A Budapesten megrendezett női főiskolai tornászversenyen szép sikerrel szerepeltek a debreceni hölgytornászok. — Az ujonc egyéni versenyt Borsos DEAC nyerte 47.2 ponttal, 2. Huczmann DEAC 46 p., negyedik Székely DEAC 45.7 ponttal.

Csapatversenyben második lett a DEAC 37.5 ponttal. Összetett versenyben ugyancsak második helyett ért el a DEAC Szendrődi Ruber, Huczmann Székely csapata.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ 54

JANOSSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. telefon: 23-78.
54—799 2 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó bizalmasan megfigyel, nyomoz Lorántffy u. 19.
910 12. 31.

GÁLOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28—72.
54—72—34

LEVELEZÉS (51)

JÓLELKÜ varrónő cimét Boldogfalva 16. 1 ajtó.
31—330

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

KENYÉRKIHORDÓT azonnali belépésre felveszek, Árpád-tér 13.
2—360

FÉRFI bútorüzletbe jó irással felvétetik, mindenesnek, Piac 85 bútor üzletben. 2—357

KOCSISNAK fiatalember bentkoszttal felvétetik. Csapó 25. jobbra második ajtó. 2—358

NAPSZÁMOS munkásokat felveszek, Szent Anna u. 8. 2—353

Ujság-kézbesitőket

(férfiakat, nőket) azonnal felvesz a Kiadóhivatal. Jó fizetés, nyugdij.

IRODAI FÉRFI (32)

IRODAI MUNKÁRA, férfi, vagy női munkaerőt keresünk. Gépirástudás megkivántatik. — gyorsirásban való jártosság előnyös. Jelentkezők irásbeli ajánlatukat, fizetési igénnyel, élelmezés, lakás, fütés, világitáson kivül, amit természetben kapnak, küldjék gróf Semsey uradalom felügyelőségének, — Balmazujváros. 32—347

HÁZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERNEK felvétetik azonnalra magános, vikszelni tudó nő, ki fizetését takarit. — Egymalom u. 7.
29—364

FIATAL házaspár takarításért lakást keres. — Cim a kiadóban.
29—341

HAJDUSZOBOSZLÓra, nagy jövedelemmel, valamit kertészkedéshez értő házmesterpárt keresek. Jelentkezés: Debrecen, Mikes Kelemen u. 19. 29—365

IPARI FÉRFI (33)

JÓ MUNKÁS csizmadia segédet állandó munkára felveszek. Vigkedvü Mihály u. 32. szám.
33—83

BORBÉLYSEGÉD belépheti, esetleg azonnal is. Vasúti fodrásznál, pályaudvar. 33—377

FODRÁSZSEGÉDET felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 33—348

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓT és asztalostanulót felvesz, Szabó József asztalosmester — Csapó 33. bútorüzlet.
49—208

ALKALMAZÁST KERES FÉRFI (1)

SZAKKÉPZETT kertész állást keres, vagy bérlet gyümölcsöst, esetleg felest azonnalra. — Duncsák Mihály kertész, Monostorpályi, Bortnyák gazdaság.
1—349

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

SZOPTATÓS dadát keresek azonnali belépésre, Piac u. 56. kalapüzlet.
4—363

ZACSKÓ ragasztó lányokat állandóra felvesz Albert, Erzsébet u. 48.
4—355

IPARI NŐ (35)

HÖLGYFODRÁSZsegédlányt, legmagasabb fizetéssel felveszek, Vad hölgyfodrászat Kossuth u 36. 35—1458

GÉPEN varrni tudó lányok felvétetnek, böröndös műhely, Simonffy u. 5. sz. 35—343

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

FIATAL mindenes kis családhoz felvétetik, — Széchenyi u. 49
30—352

MINDENEST, vagy bejárónőt azonnal felveszek. Arany János u. 6. jobbra. 30—375

MINDENESLÁNYT azonnali belépésre, jó fizetéssel felveszek. Erdei Kardos u. 1. 30—328

SZOBALÁNY (60)

MINDENES szobalányt jó bizonyitvánnyal azonnal felvesz, Ferenc József út 68. II. em. 3. sz. Jelentkezés délután.
60—329

SZOBALÁNY felvétetik azonnal, két személyhez, hol szakácsné van. Hunyadi u. 16. 60—346

MINDENES szobalányt azonnalra felveszek, lehet bejáró is, — Piac u. 68. II. em. 3.
60—345

BEJÁRÓNŐ (8)

KISLÁNYT keresek két kisgyermek mellé, délelőttre, bejárónak, ki a házimunkák végzésében is segit. Cim: Poroszlay út 26. számnál balra, Pápay József u. 12. szám vv. 8—46

DÉLUTÁNRA bejárónőt azonnali belépésre keresek, Gaálné, Dégenfeld-tér 4. 8—370

ÜGYES bejárólány felvétetik, Mester u. 36. sz. Szilágyinál 8—344

BEJÁRÓNŐT, jó bizonyitvánnyal, koszttal felveszek, Rákosi Jenő u. 4 II. em. 5. 8—333

ALKALMAZÁST KERES NŐ (3)

IDŐSEBB jól főző szakácsnő ajánlkozik úriházhoz. Homok u. 100.
3—335

ÜZLETI AJÁNLAT 67

BUNDÁJÁT most készittesse, alakittassa Katona Vilmos szücsmesternél Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32.
67—157 12. 12.

UJJÁ varázsolom kabátját, kosztümjét, gyönyörü kivitelben „Tildi" divatszalon, Rákóczi u. 11.
67—1282 12. 4

KÖLCSÖNZÖK, veszek porszivót, gramofont, lemezeket, ajánlok villany zseblámpát, dinamófejet, kerékpár, rádióalkatrészeket, Soltész, Kálvin-tér 2. Telefon: 12-59. sz.
67—1796 1 31.

SIRKÖVEK müköből és terméskőből mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak kerti utakra kapható a Debrecen. Mükögyárnál. Fürdő u 2. sz. 67—297 vv.

ÉRTÉKES vásznaiból, selymeiből, takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük ágyneműit, fehérneműit, függönyeit. — Megrendelőink anyagjait külön bebiztositottuk. „Favorit" Csapó u. 24. sz. 67—573 12. 31.

HASZNÁLT órákat veszek, javitok, eladok — Sschiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál.
67—1792 1. 3.

TISZTI és vasúti egyenruhák, bőrkabátok, sponyva, ebédlőszőnyeg, esőköpeny, Glück, Bádogos utca. 67—376

HÁZIASSZONYOK porszivókölcsönzéssel szőnyeget, fáradtságot kimélnek. Bérletrendszer. Használt, törött gramofonlemezeket — 4 pengőért veszek. Mikulásra zseblámpát, Soltész. Kálvin-tér 2.
67—1796 1 31.

AJÁNDÉKNAK, papucsot, babát, mackót Textilfeldolgozónál készittessen. Hozott anyagból is. Javitást vállalok. Batthyány u. 1.
67—12 1. 4.

SZŐRMEBUNDÁKAT javitok, alakitok, festek, veszek, eladok. Kóváry szücsmester püspöki palota. 67—599 2. 2.

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas árakat fizetek szőnyegekért, függönyökért, ezüst és alpacca készletekért, — jobb márkáju festményekért régi bútorokért, nemes disztárgyakért stb. Ingóságközvetitő, püspöki palota
66—1991 1. 21.

TOLLAT legmagasabb napi áron vesz „Hangya" tollgyüjtő telep, József kir. herceg u. 71
66—760

ÉLELMISZER, ITAL (18)

JONATHAN, batul, londonpepin alma kapható termelőnél, mázsa tételben is. Ungvár u. 4. sz., pavillonlaktanya mellett. 18—388 12 6

VITAMINDUS nagy tápértékü faj sütőtök kistételekben is eladó. Értekezni: Eötvös u. 30. sz. 18—340

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek. Ékszerjavitás, Pollák aranymüves, Hatvan u 2 19—239 3. 2

ARANYAT, ezüstnemüt, ékszereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56.
19—593 2. 18

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, ékszert napi árban veszek, Szelecsényi Sas u. 2.
19—898 3. 2

RÉGI ékszert, ezüsttárgyakat, ezüstpénzt, drágaköveket, magas áron veszek, Fränkl, Piac u. 73. sz. 19—372

HANGSZER (28)

ZONGORA nangolasi munkát, kitünő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is
28 624 5 3

ALIGHASZNÁLT zongora eladó Werböczy 2. I. 2. 28—76

ZONGORA eladó. Kút u. 104 sz. 28—336

ELADÓ egy Mogyorósi-féle 1909. évi gyönyörü hangú pedálos cimbalom Böszörmény, Tisza István u. 19. fodrászüzlet.
28—367

RÁDIÓ (58)

EGY Philips, szuper rádió eladó. Apaffi u. 28.
58—211

BÚTOR (9)

HÁLÓSZOBÁK, ebédlők, kombináltszobák konyhaberendezések — Salamon bútorüzletében Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi 2.
9—238 2, 27

NINCSEN fényes kirakatunk bútort olcsón adunk. Piac u. 71 szám udvarban. Brilliné.
9—1484 1 8

HÁLÓSZOBÁK, konyhaberendezések legjobb kivitelben állandóan raktáron. — Ujfalusynál, Bethlen 56.
12. 31. 9—772

HASZNÁLT bútorokat irodaberendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas áron veszek Verő, Csapó u. 10. sz 9—737 12. 15.

FIGYELEM! **Sajátkészitményü** konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban.
9—1366 3. 5.

KIADÓ ÜZLET, MUHELY RAKTÁR 41

KERESEK 10x10 méter füthető helyiséget. Ajánlatot „Repülőgépipar" jeligére a kiadóba kérek.
41—350

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLEM külsőségen levő szoba, konyha, spájzos lakásomat, villany bent van, a város bármely részében hasonlóval, félévi lakást ingyen ado. Gyulai u 3. 2 óth. 53—368

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

EGY darab 2 egész 4 üzemü 16erős motor 283.5 wattos 2800 percfordulatos centrifugál szivattyuval szivó és nyomó csatlakozással békebeli minőségben, alig használt állapotban eladó Honvédtemető utca 6. 7—187 vv

VEGYES (68)

MEGVÉTELRE keresek egy villás hajszárító búrát, 110 váltó áramú, kézi szárító géppel. Értesitést kér G. Szabó Imre fodrászmester. H-Böszörmény. 68—366

BATISZT rongyot megveszek. Cim a kiadóban.
68—337

ISTÁLLÓT a város területén 2 lóra keres Szuhanics, János u. 81.
68—359

LAKÁST KERES (52)

SZOBA, konyhás lakást, esetleg egyszobás albérleti lakást keres házaspár. Félévre előre fizet Cim a kiadóban.
52—342

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

BUTOROZOTT szoba, kevés bútorral, konyha használattal, házaspárnak 15-ére kiadó. Árpád tér 43. 10—338

ELVESZETT (13)

ELVESZTETTEM vásárnap este a Bethlen utcától a Böszörményi útig retikülömet kevés pénzzel és egyéb értékes holmival. Megtalálója 5 P jutalom ellenében adja le Jeriko u. 19.
13—361

ELVESZETT egy MÁV arcképes igazolvány Kovács Andrásné névre. A megtalálója adja le Széchenyi kert, Margit u. 3. alá, jutalom ellenében.
13—334

CSERE ÜZLET (11)

SZENET 6—8 mázsát kövér kacsáért, libáért cserélek, Rothermere u. 41 sz. keresztépület.
11—354

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

MINDEN kamgarn tisztizubbonyok, nadrágok jó minőségben eladók. Borovszky úriszabóságában, Csapó u. 98.

ALIG használt bárány-bőr bunda és sapka 13—14 év körülinek eladó. Piac u. 22. III. 6. 69—64

JÓ szőrmebundák megbizásból eladók. Macska, seal, bárányok. Kóváry szücsmesternél, püspöki palota. 69—371

ALIGHASZNÁLT perzsabunda, megbizásból eladó. Kóváry szücsmesternél, püspöki palota. 69—373

TÜZHELY KÁLYHA (46)

EGY jókarban lévő asztali sparhelt van eladó Vigkedvü Mihály u. 37.
46—85

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKAGY, kemenyfából fényezve 103.20 P. Szabó asztalos bútorüzletében, Csapó u 33 sz. 27—191 2. 14

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

BOROSHORDÓT veszek, Bethlen u. 55.
37—339

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, kocsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron. Árusit, becserel, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. Telefon 26-19.
24—1358 3. 5

ELADÓ alighasznált új szekér, lószerszám, s gyermek vaságy, Kar u. 34. sz. 24—1440

ELADÓ HÁZ (17)

számú ház. Ugyanott egy épület azonnali lebontásra külön is. Értekezni Péterfia 61. gyógyszertárban.
17—895

HÁZ eladó. Rothermere u. 43 nagyfrontú, jól beépitett, alápincézett. Kizárólagos megbizott Pataky, Péterfia u. 53.
17—374

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ Hajdúszoboszlón a Szurmay utcán, fürdő közelében levő 310 négyszögöl puszta telek. Erdeklődni Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. szám. vv 16—504

FÖLDBÉRLET (23)

BUDAI Szent Imre Kollégium keres 30—40 holdas tanyás birtokot bérbe, lehetőleg Debrecentől 1—15 km. távolságban. Megbizott tanálható naponta 9—12 óráig Piac 31. alatt
23—158

ELADÓ FÖLD (15)

3 HOLD föld eladó Kishegyes 21. Értekezni Józsa Bácsi András u 1085. szám.
15 84

ELADÓ 4 hold föld. — Hatvan u. 47. Balla.
15—351

ELADÓ ÁLLATOK 14

BÁRÁNYOK fehér hosszuszőrü, jutányosan eladók. Dembinszki u. 11. (Árpád-tér közelében) I
14—362

ELADÓ 100 darab anyabirka, 3—4 éves. Értekezni: Csapó 38. házmesternél. 14—356

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő h. igazgató.
Kiadja és nyomja: TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.
Müszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY.